

národní
ústav
odborného
vzdělávání

**Žáci a studenti se zdravotním postižením
ve středním a vyšším odborném vzdělávání
– vzdělanostní a oborová struktura**

2009/10

Ing. Jana Trhlíková
Ing. Jiří Vojtěch

Praha 2010

The logo features a large, stylized number '60' in a grey font, with the word 'let' in a smaller font to its right. Below this, the acronym 'NÚOV' is written in a bold, black, sans-serif font. At the bottom, the text 'šedesát let v odborném školství' is written in a smaller, black, sans-serif font.

60 let
NÚOV
šedesát let v odborném školství

O B S A H

1. Úvodem	3
2. Metodologie a vymezení používaných pojmů	4
2.1 Metodologie a zdroj dat.....	4
2.2 Vzdelanostní struktura žáků se zdravotním postižením – vymezení používaných pojmů	4
2.3 Formy vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	6
3. Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání (šk. r. 2009/10)	7
3.1 Vzdelanostní struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání.....	7
3.2 Oborová struktura žáků se zdravotním postižením vstupujících do 1. ročníků středního a vyššího odborného vzdělávání.....	9
3.3 Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání podle druhu postižení.....	13
3.4 Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročníku středního a vyššího odborného vzdělávání podle formy integrace	19
3.5 Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročníku středního a vyššího odborného vzdělávání – krajský pohled	23
4. Srovnání struktury žáků se zdravotním postižením a běžné populace v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání (šk. rok 2009/10)	27
4.1 Celkové srovnání podle kategorií vzdělávání	27
4.2 Srovnání podle kategorií vzdělání a zastoupení ve skupinách oborů	29
Závěrem	32
Přílohy	34

Žáci a studenti se zdravotním postižením ve středním a vyšším odborném vzdělávání – vzdelanostní a oborová struktura

Ing. Jana Trhlíková, Ing. Jiří Vojtěch

Vydal Národní ústav odborného vzdělávání

© 2010

Korektury a tisk: Oddělení pro informační a publikační činnost

1. Úvodem

Zdravotní postižení zásadním způsobem ovlivňuje život nejen těch, kterých se bezprostředně dotýká, ale i jejich rodin. Česká republika se v posledních desetiletích zařadila mezi státy, které usilují o plnohodnotné zapojení občanů se zdravotním postižením do společnosti a postupné řešení problémových oblastí s cílem zlepšit podmínky a kvalitu jejich života.

Součástí tohoto procesu musí být i odstraňování bariér v přístupu k získání odpovídajícího vzdělávání. Pro žáky se zdravotním postižením je volba vzdělávací cesty vzhledem k jejich omezením komplikovanější, musí překonávat řadu překážek, které částečně vyplývají z existence daného postižení, částečně ale souvisí i s bariérami, které jim staví do cesty společnost. Vzdělání, které umožňuje rozvoj osobního individuálního potenciálu žáků se zdravotním postižením, přináší možnost větší integrace do většinové společnosti, a to nejen v období studia, ale i následně v průběhu pracovního života, kdy významně determinuje možnost pracovního uplatnění lidí se zdravotním postižením. Prioritou přístupu k žákům se zdravotním postižením proto musí být vytváření podmínek pro volbu vhodné vzdělávací cesty a získání odpovídajícího vzdělání.

V souvislosti se zvýšenou snahou o řešení problémů osob se zdravotním postižením byly v České republice přijaty dokumenty zaměřené na problematiku zdravotně postižených. V březnu 2010 byl schválen Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením za období 2010-2014¹ a rovněž pro oblast vzdělávání jsou připravovány dokumenty a legislativní opatření směřující k rozšíření možností individuální integrace žáků se zdravotním postižením, jejich zařazení do hlavního vzdělávacího proudu a prevenci sociální exkluze.²

Podstatným východiskem a nástrojem pro odstraňování překážek ve vzdělávání a realizaci případných změn a kroků směřujících k podpoře inkluzivního vzdělávání jsou informace o současné situaci v oblasti vzdělávání žáků se zdravotním postižením. V návaznosti na rostoucí zájem a potřebu relevantních informací přináší tato publikace uspořádané soubory dat o oborové i vzdělanostní struktuře žáků se zdravotním postižením nově přijímaných do středního a vyššího odborného vzdělávání. V tomto směru doplňuje statistické přehledy sledující vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším odborném vzdělávání, které každoročně vydává Národní ústav odborného vzdělávání i na tuto specifickou skupinu.

Analýza obsahuje podrobný statistický přehled nejen o vzdělanostní a oborové struktuře, ale i o způsobu integrace žáků středních a vyšších odborných škol se zdravotním postižením a jejich zastoupení v krajích. Cílem je poskytnutí informací pro usnadnění řízení a rozhodování v této oblasti i pro využití v kariérovém poradenství pro žáky se zdravotním postižením. Vzhledem k tomu, že v současnosti probíhá na školách kurikulární reforma, která vede k významné redukci oborů vzdělání, vzniká potřeba oborovou strukturu žáků, včetně struktury žáků se zdravotním postižením periodicky sledovat a aktualizovat.

Materiál obsahuje i údaje o vzdělávání žáků se zdravotním postižením v jednotlivých oborech, a mapuje tedy existující vzdělávací nabídku pro tyto žáky. Vyhledání jednotlivých škol, které uvedené obory vyučují, včetně podrobných informací o těchto školách umožňuje informační systém budovaný Národním ústavem odborného vzdělávání v rámci projektu VIP Kariéra www.infoabsolvent.cz.

Publikace je členěna do čtyř kapitol. V **úvodní kapitole** jsou uvedeny základní cíle. **Druhá kapitola** je věnována vymezení metodologického přístupu a používaným pojmům jak v členění vzdělanostní struktury, tak i v oblasti problematiky vzdělávání žáků se zdravotním postižením. **Třetí kapitola** přináší uspořádané soubory dat s komentářem popisujícím strukturu žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středních a vyšších

¹ Schválený usnesením vlády České republiky ze dne 29.3. 2010 č. 253.

² Pro období 2010-13 byl navržen Národní akční plán inkluzivního vzdělávání.

odborných škol podle různých kritérií. **Čtvrtá kapitola** je zaměřena na srovnání struktury žáků se zdravotním postižením a celkové populace žáků z hlediska vzdělanostní a oborové struktury. V přílohách jsou uvedeny tabulky ukazující podrobnější strukturu žáků podle kategorie vzdělávání, skupin oborů, jednotlivých oborů vzdělání i druhu postižení.

2. Metodologie a vymezení používaných pojmů

2.1 Metodologie a zdroj dat

Data k analýze byla získána z databáze Ústavu pro informace ve vzdělávání založené na údajích uváděných školami ve Výkazu o střední škole a Výkazu o vyšší odborné škole k 30.9.2009. Tato databáze zahrnuje podrobné údaje o počtech žáků středních a vyšších odborných škol včetně žáků se zdravotním postižením. Umožňuje tak zaměřit analýzu na podrobný popis aktuální struktury žáků se zdravotním postižením, kteří ve školním roce 2009/2010 vstoupili do 1. ročníku středních, resp. vyšších odborných škol, a to v podrobném členění podle kategorií vzdělávání, skupin oborů, případně i jednotlivých oborů vzdělání, způsobu integrace i krajského členění. Pro interpretaci údajů je ale třeba vzít v úvahu skutečnost, že podle pokynů a vysvětlivek k vyplnění formuláře jsou ve výkazu o uvádění pouze žáci se zdravotním postižením, kteří se vzdělávají ve speciálních třídách a dále pak žáci individuálně integrovaní, jejichž integrace si vyžádá zvýšené finanční prostředky.³ V materiálu dále není samostatně analyzována skupina žáků-cizinců se zdravotním postižením, jejichž zastoupení bylo v 1. ročnících ve šk. roce 2009/10 minimální (6 žáků).

Údaje uváděné v publikaci se vztahují k dennímu studiu a počtům žákům 1. ročníků středních, případně vyšších odborných škol ve školním roce 2009/10 vykázaných k datu 30.9. 2009.

Vzhledem k tomu, že publikace je zaměřena na poskytnutí statistických přehledů popisujících situaci ve vzdělávání žáků se zdravotním postižením pro široké využití, jsou z velkého množství údajů prezentovaných v tabulkách i grafech komentovány v textu jen ty nejvýznamnější. S ohledem na předpokládané využití v oblasti kariérového poradenství jsou v publikaci uváděny i podrobné údaje o počtech žáků studujících v jednotlivých oborech vzdělání v rozdělení podle druhu zdravotního postižení.

Poznámky k použitým zkratkám:

Z důvodu přehlednosti jsou v grafech a tabulkách některé názvy zkracovány. Střední vzdělání s výučním listem je označováno jako „střední vzděl. s VL“, střední vzdělání s maturitní zkouškou bez odborného výcviku jako „střední vzděl. s MZ“ a střední vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem jako „střední vzděl. s MZ a OV“. Zkracovány jsou i názvy skupin oborů, jejichž seznam a celý název je uveden v tabulce v příloze.

2.2 Vzdělanostní struktura žáků se zdravotním postižením – vymezení používaných pojmů

Úvodem se zaměříme nejprve na vymezení základní terminologie a členění vzdělanostní struktury používané v této publikaci.

Vzdělanostní struktura žáků se zdravotním postižením je ve srovnání s běžnou strukturou odlišná a poněkud vychýlená směrem k nižším stupňům vzdělávání a mezi jednotlivými kategoriemi vzdělávání existují specifické rozdíly např. v převažujícím způsobu integrace,

³ Metodika vykazování, kdy nejsou uváděni žáci se zdravotním postižením individuálně integrovaní na běžných školách, pokud jejich začlenění nevyžaduje finanční prostředky, ovlivňuje zejména vykazování počtů žáků s vývojovými poruchami učení. Jejich integrace nevyžaduje zpravidla zvýšené finanční prostředky a promítá se i do relativně nižšího procenta žáků individuálně integrovaných ve srovnání se statistikou zaměřenou na výkonové ukazatele uváděné na stránkách www.uiv.cz.

považovali. Autoři publikace proto považovali za nezbytné popsat tuto strukturu detailněji než jen podle stupňů daných školským zákonem⁴ a než je v publikacích zaměřených na vzdělanostní strukturu obvyklé.

Přehled členění vzdělanostní struktury používané v publikaci:

Střední vzdělávání

Umožňuje dosáhnout středního vzdělání. Podíl žáků ve středním vzdělávání je z hlediska celé populace žáků velmi nízký, ve skupině žáků se zdravotním postižením je ale jejich zastoupení poměrně významné. Zahrnuje tyto kategorie vzdělání:

Praktická škola - kategorie C - jedno a dvouleté programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Příprava je neprofesní, zaměřená na poskytování základních dovedností pro život.

Střední vzdělávání bez maturity i výučního listu - kategorie J - jde o střední odborné vzdělání, které není ukončeno maturitní zkouškou a absolventi rovněž nezískají výuční list. Příprava je ukončena závěrečnou zkouškou, absolventi získají vysvědčení, doba studia je dva roky.

Střední vzdělávání s výučním listem⁵

Střední vzdělávání s výučním listem umožňuje dosáhnout středního vzdělání s výučním listem. Zahrnuje žáky, kteří byli nově přijati do 3letých a 2letých vzdělávacích programů a po absolvování získají výuční list. Podíl žáků vstupujících do 2letých oborů je z hlediska celé populace žáků velmi malý.

Střední vzdělávání s výučním listem - kategorie E – obory jsou koncipovány s nižšími nároky v oblasti všeobecného a obecně odborného vzdělání. Absolventi jsou připraveni pro výkon jednoduchých prací v rámci dělnických povolání. Podíl žáků vstupujících do oborů kategorie E činí jen 4,3 % z celku žáků nově přijatých do středního vzdělávání, naopak ve skupině žáků se zdravotním postižením je tato kategorie zastoupena nejvýrazněji.

Střední vzdělávání s výučním listem - kategorie H - umožňuje dosáhnout středního vzdělání s výučním listem.

Střední vzdělávání s maturitní zkouškou

Střední vzdělávání s MZ a odborným výcvikem – kategorie L0 - umožňuje dosáhnout středního vzdělání s maturitní zkouškou. Zahrnuje žáky, kteří byli nově přijati do vzdělávacích programů odpovídajících dřívějším studijním oborům SOU. Po absolvování získají maturitní vysvědčení, součástí jejich přípravy je i odborný výcvik, ale výuční list nedostávají. Jsou připravováni pro náročné dělnické práce a mají i předpoklady pro výkon nižších řídicích funkcí.

Střední vzdělávání s MZ (odborné) - kategorie M – umožňuje dosáhnout středního vzdělání s maturitní zkouškou. Zahrnuje žáky, kteří byli nově přijati do 4letých vzdělávacích programů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou, po absolvování získají maturitní vysvědčení.

Střední vzdělání s MZ – Gymnázia - kategorie K – umožňuje dosáhnout středního vzdělání s maturitní zkouškou. V této kategorii jsou zahrnuti žáci gymnaziálního vzdělávání všech délek.

⁴ Školský zákon člení střední vzdělávání podle dosahovaných stupňů vzdělání pouze do tří kategorií: střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou.

⁵ Kategorie E a H jsou ještě podrobněji členěny na kategorii E/0 – vzdělávání v programech určených především pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a E/5 – vzdělávání ve dvouletých oborech středního vzdělání s výučním listem určených k přípravě pro méně náročná dělnická povolání. Kategorie H zahrnuje kategorii H0, což představuje střední vzdělávání s výučním listem s dobou přípravy tři roky a kategorii H5, kde doba přípravy činí dva roky.

Pro možnost srovnání podílů žáků nejsou v gymnaziálních oborech započítáváni ti, kteří byli právě přijati do prvních ročníků víceletých gymnázií, ale jsou zahrnuti ti, kteří byli nově přijati do 1. ročníků čtyřletých gymnázií, a dále ti, kteří studují ve víceletých gymnáziích v ročnících věkově odpovídajících 1. ročníkům čtyřletého gymnázia.

Střední vzdělání s MZ – Nástavbové studium - kategorie L5 umožňuje ve dvouletém studiu dosáhnout středního vzdělání s maturitní zkouškou těm, kteří získali střední vzdělání s výučním listem ve 3letých oborech. Absolventi získají maturitní vysvědčení, zároveň již vlastní výuční list.

Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání - kategorie N - zahrnuje žáky přijaté do vzdělávacích programů vyššího odborného vzdělávání. Ukončuje se absolutoriem, dokladem o dosažení vyššího odborného vzdělání je vysvědčení o absolutoriu a diplom absolventa vyšší odborné školy, označení je „diplomovaný specialista“ (DiS).

Vyšší odborné vzdělávání v konzervatoři (Nk)

Vyšší odborné vzdělávání v konzervatoři – kategorie Nk - absolventi získají vysvědčení o absolutoriu v konzervatoři a diplom absolventa konzervatoře, označení je "diplomovaný specialista" (DiS).

2.3 Formy vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V této části se zaměříme na vymezení základních pojmů vztahujících se ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami: ⁶

Osoba se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním či sociálním znevýhodněním.

- Zdravotní postižení je postižení mentální, tělesné, zrakové, sluchové, vady řeči, autismus, souběžné postižení více vadami, vývojové poruchy učení nebo chování.
- Zdravotní znevýhodnění je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování.
- Sociální znevýhodnění - rodinné prostředí s nízkým socioekonomickým statusem, nařízená ústavní či ochranná výchova, postavení azylanta či uprchlíka.

Zařazení do speciálního vzdělávání

Speciální vzdělávání se poskytuje žákům, u nichž byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením, nebo odborným zdravotnickým pracovištěm s tím, že výsledné doporučení vystavuje školské poradenské zařízení. Speciální vzdělávání se poskytuje i žákům zařazeným do škol zřízených při školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Speciální vzdělávání může být zajištěno několika způsoby: ⁷

- **Formou individuální integrace**, kterou se zpravidla rozumí vzdělávání žáka v běžné třídě v běžné škole a je upřednostňováno, pokud má škola podmínky, případně ve speciální škole pro jiné postižení.
- **Formou skupinové integrace**, kdy je žák vzděláván ve třídě či oddělení v běžné škole nebo speciální škole.
- **Formou vzdělávání v samostatné škole pro žáky se zdravotním postižením (speciální škola).**
- Kombinací všech tří výše popsaných forem.

⁶ Zákon č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Vyhláška MŠMT č. 73/2005 o vzdělávání dětí, žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Zařazení žáka se zdravotním postižením do některé formy speciálního vzdělávání provádí ředitel školy na základě doporučení školského poradenského zařízení a souhlasu zákonného zástupce žáka (příp. zletilého žáka).

V posledních letech dochází ke změně v přístupu ke vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Vychází se z požadavku, aby výchovně vzdělávací proces u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pokud možno neprobíhal odděleně ve speciálních školách. Pokud je postižený schopen absolvovat docházku spolu se zdravými žáky, představuje umístění žáka ve speciální škole určitou izolaci od zdravé populace. Preferovanou formou vzdělávání je proto v případě, že to odpovídá jak potřebám žáka, tak i možnostem a podmínkám školy, individuální integrace v běžné škole.

Na druhé straně je ale třeba udržet určitou síť speciálních škol různého typu jako alternativu pokrytí potřeb těch žáků se zdravotním postižením, kterým tento způsob vzdělávání vyhovuje víc než škola běžného typu.⁸ Při řešení otázky výběru vzdělávací instituce a volby mezi speciální a běžnou školou je třeba vždy vycházet z konkrétní individuální situace žáka.

3. Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání (šk. r. 2009/10)

V této kapitole se zaměříme na popis struktury žáků se zdravotním postižením z pohledu různých kritérií členění – kategorií vzdělání, oborového zaměření, druhu postižení, způsobu integrace i krajského členění.

3.1 Vzdělanostní struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání

Vzdělanostní struktura žáků se zdravotním postižením je vzhledem ke skutečnosti, že nejpočetnější skupinu představují žáci s mentálním postižením, výrazně vychýlená směrem k nižším úrovním vzdělání.

Z tabulky, která ukazuje vzdělanostní strukturu žáků v 1. ročnících středního vzdělávání je zřejmé, že do **středního vzdělávání (bez výučního listu a maturitní zkoušky) kategorie C a J**, která je z hlediska celkové populace žáků téměř zanedbatelná, vstoupilo ve školním roce 2009/10 celkem 933 žáků se zdravotním postižením, z toho převážná většina (868 žáků) byla přijata ke vzdělávání v praktické škole. Podíl žáků vzdělávajících se v 1. ročnících na této úrovni vzdělávání je relativně vysoký – kolem 15 % všech žáků se zdravotním postižením.

Největší počet žáků se zdravotním postižením vstoupil ve šk. roce 2009/10 do 1. ročníků **středního vzdělávání s výučním listem kategorie E**, která umožňuje získat vzdělání pro výkon jednoduchých prací v dělnických povoláních (4464 žáků). Spolu s další kategorií středního vzdělávání s výučním listem - H (284 žáků) jsou tedy **více než tři čtvrtiny žáků se zdravotním postižením (78,5 % žáků) vzdělávány v rámci 1. ročníků v oborech středního vzdělání s výučním listem.**

Naopak nejmenší je podíl žáků se zdravotním postižením, kteří zahájili ve školním roce 2009/10 **střední vzdělávání s maturitní zkouškou**. Přitom ke studiu gymnázia (K) bylo ve sledovaném roce přijato 71 žáků se zdravotním postižením, tj. jen 1,2 %, do oborů středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (M) 264 žáků se zdravotním postižením (4,4 %) a do oborů středního vzdělávání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (LO) pak 34 žáků, což činí jen 0,6 %.

⁸ Z výsledků šetření uvedených v publikaci Trhlíková, J.: Volba střední školy a spokojenost žáků se zdravotním postižením se studiem. Praha: NÚOV, 2009. vyplývá, že část absolventů středních škol se zdravotním postižením preferuje vzdělávání na tzv. speciálních školách.

Tab. 3.1: Vzdelanostní struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního vzdělávání (stav k 30.9.2009)

	Počty žáků se zdravotním postižením	% ze žáků se zdravotním postižením
Střední vzdělání bez MZ a výučního listu (C+J)	933	15,4%
Z toho:		
Kategorie vzdělávání C	868	14,3%
Kategorie vzdělávání J	65	1,1%
Střední vzdělávání s výučním listem (E+H)	4748	78,5%
Z toho:		
Střední vzdělávání s výučním listem (E)	4464	73,8%
Kategorie E0	4372	72,3%
Kategorie E5	92	1,5%
Střední vzdělávání s výučním listem (H)	284	4,7%
Kategorie H0	268	4,4%
Kategorie H5	16	0,3%
Gymnázium (K)	71	1,2%
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou (M)	264	4,4%
Střední odborné vzdělávání s vyučením a MZ (L0)	34	0,6%
Celkem – součet kategorií	6050	100,0%

Údaje o počtech žáků se zdravotním postižením, kteří se připravují v oborech navazujících na dříve uvedené kategorie středního vzdělávání, tj. **v nástavbovém studiu a vyšším odborném vzdělávání, ukazují poměrně nízké zastoupení žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících těchto kategorií vzdělávání.**

Nástavbové studium (L5) umožňuje získání vyšší vzdelanostní úrovně absolventům středního vzdělání s výučním listem, kteří se v průběhu vyučení rozhodli pokračovat ve studiu. Tato možnost má velký význam z hlediska prostupnosti vzdělávání a zajišťuje, že absolvování středního vzdělání s výučním listem nepředstavuje slepou vzdělávací uličku. To je podstatné zejména v situaci, kdy si žák při výběru studia není jistý, zda vzdělávání zakončené maturitní zkouškou zvládne a jeho vzdelanostní ambice v průběhu studia rostou. Zatímco v běžné populaci vstupuje do denního nástavbového studia přibližně třetina vyučených, počet žáků se zdravotním postižením, kteří se vzdělávají v denní formě v **nástavbového studia** a využívají této možnosti ke zvýšení úrovně vzdělání je velmi nízký. **Ve šk. roce 2009/10 vstoupilo do 1. ročníků tohoto typu vzdělávání jen 42 žáků se zdravotním postižením, což činí přibližně 1 % vyučených se zdravotním postižením.**⁹ Tato skutečnost souvisí zřejmě s tím, že na rozdíl od běžné populace, ve které z hlediska oborů středního vzdělání s výučním listem převažuje vzdělávání v kategorii H, ve skupině žáků se zdravotním postižením se s ohledem na vysoký podíl mentálně postižených, převážná většina vzdělává v oborech kategorie E s nižším zastoupením všeobecných předmětů, z nichž je pokračování v nástavbovém studiu obtížněji realizovatelné.

V kategorii vyššího vzdělávání jsou žáci se zdravotním postižením zastoupeni okrajově. Ve školním roce 2009/10 **vstoupili do 1. ročníku vyššího odborného vzdělávání (N0)** jen 4 žáci (skupiny oborů 28 Technická chemie a chemie silikátů a 75 Pedagogika, učitelství a sociální práce) **a do vyššího vzdělávání na konzervatoři (Nk) pak pouze 9 žáků.**

Tab. 3.2: Počty žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících nástavbového studia a vyššího odborného vzdělávání (stav k 30.9.2009)

	Počty žáků se zdravotním postižením
Nástavbové studium (L5)	42
Vyšší odborné vzdělávání (N0)	4
Vyšší odborné vzdělávání v konzervatoři (Nk)	9

⁹ Podíl je vztažen k počtu žáků vstupujících do tříletých oborů středního vzdělání s výučním listem (E0+H0).

3.2 Oborová struktura žáků se zdravotním postižením vstupujících do 1. ročníků středního a vyššího odborného vzdělávání

V této části textu se podíváme podrobněji na strukturu žáků se zdravotním postižením vzdělávajících se v 1. ročnících středních a vyšších odborných škol v členění podle skupin oborů i jednotlivých oborů vzdělání.

Z hlediska celkového pohledu na oborovou strukturu žáků se zdravotním postižením vstupujících do 1. ročníků středního a vyššího odborného vzdělávání tvoří nejpočetnější skupinu žáci v oborech **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus** (1259 žáků, 21 % z celkového počtu žáků 1. ročníků se zdravotním postižením), z nichž je převážná část vzdělávána v oborech středního vzdělání s výučním listem.

Druhou nejpočetnější skupinu představují žáci vstupující do oboru **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie** (880 žáků, 14,5 %).

Třetí skupinu oborů z hlediska četnosti žáků se zdravotním postižením v 1. ročníku představuje skupina **78 Obecně odborná příprava** (874 žáků, 14,3 % z celkového počtu žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících), která spadá do kategorie středního vzdělávání bez výučního listu a maturity.

Dále pak následují skupiny oborů **41 Zemědělství a lesnictví** (655 žáků, 10,7 %), **69 Osobní a provozní služby** (523 žáků, 8,6 %), **29 Potravinářství a potravinářská chemie** (412 žáků, 6,7 %) a **23 Strojírenství a strojírenská výroba** (349 žáků, 5,7%).

Ve skupinách oborů **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus**, **69 Osobní a provozní služby** a **29 Potravinářství a potravinářská chemie** jsou relativně častěji zastoupeny dívky. Naopak zcela okrajově se vyskytují ve skupinách oborů **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie** a **23 Strojírenství a strojírenská výroba**.

Podívejme se v následujícím textu podrobněji na zastoupení žáků nejen podle skupin oborů, ale i jednotlivých vzdělávacích kategorií:

Střední vzdělání bez výučního listu a maturity

V oborech středního vzdělávání bez výučního listu a maturity (C+J) se naprosto převažující podíl žáků prvních ročníků se zdravotním postižením vzdělává v oboru **78 Obecně odborná příprava** (868 žáků v oborech Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá, tj. 93 % z této úrovně vzdělávání). Okrajově vstoupili do 1. ročníku na této úrovni vzdělávání žáci se zdravotním postižením i do skupin oborů **63 Ekonomika a administrativa** (především obor 6351J001 Obchodní škola).

Střední vzdělávání s výučním listem

Z pohledu oborů středního vzdělání s výučním listem najdeme nejpočetněji zastoupené skupiny žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících v následujících skupinách oborů a oborech:

- **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (1224 žáků, tj. 26 % v této kategorii).**

V rámci této skupiny oborů zcela převažuje obor 6552E001 Kuchařské práce (1095 nově přijatých žáků). Podíl žáků, kteří vstoupili do dalších oborů v této skupině, je podstatně nižší. Odbornou přípravu zahájili žáci se zdravotním postižením např. v oboru 6551E01 Stravovací a ubytovací služby (39 žáků), 6551E501 Provoz společného stravování (39 žáků) nebo 6551H01 Kuchař-číšník (37).

- **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (880 žáků, tj. 19 % v této kategorii)**

V této skupině oborů se žáci se zdravotním postižením vzdělávají především v oborech 3667E001 Zednické práce (450 žáků) a 3657E005 Malířské, lakýrnické a

natěračské práce (205 žáků). Okrajové je pak zastoupení v oborech 3667E002 Stavební práce (59 žáků) a 3664E002 Tesařské a truhlářské práce (52 žáků).

▪ **41 Zemědělství a lesnictví (654 žáků, tj. 14 % v této kategorii)**

V rámci této skupiny oborů jsou žáci se zdravotním postižením vzdělávání především v oborech 4155E002 Opravářské práce (238 žáků), 4152E008 Květinářské práce - květinářské a aranžérské práce (173), 4152E011 Zahradnické práce (136) a dále i v oboru 4151E006 Farmářské práce (38).

▪ **69 Osobní a provozní služby (489 žáků, tj. 10 % v této kategorii)**

V této skupině oborů převážná většina žáků se zdravotním postižením vstoupila do 1. ročníku oboru 6955E005 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních - pečovatelské práce (360 žáků). V ostatních oborech této skupiny jsou žáci se zdravotním postižením zastoupeni v podstatně nižším počtu, jedná se např. o obory 6953E001 Práce v autoservisu (32) a 6954E01 Provozní služby (26).

▪ **29 Potravinářství a potravinářská chemie (412 žáků, tj. 9 %)**

V této skupině oborů žáci se zdravotním postižením vstupovali do prvních ročníků nejčastěji v oboru 2954E003 Cukrářské práce (259), dále pak 2953E0021 Pekařské práce 69 a 2956E002 Řeznické a uzenářské práce (39).

▪ **33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (265 žáků, tj. 6 %)**

V této skupině se jednalo převážně o obor 3356E001 Truhlářské práce (131 žáků a dále pak 3356E004 Tesařské a truhlářské práce - truhlářské práce ve stavebnictví (91 žáků).

Střední vzdělávání s maturitní zkouškou

Žáci se zdravotním postižením jsou na této úrovni vzdělávání ve srovnání s předchozími kategoriemi zastoupeni relativně méně, z hlediska oborového zastoupení je ale jejich rozložení podstatně rovnoměrnější. Nejvíce žáků se zdravotním postižením vstoupilo v roce 2009/10 do prvních ročníků oborů zakončených maturitní zkouškou ve skupině **63 Ekonomika a administrativa** (74 žáků, tj. 18 %), dále pak na **gymnázium** (71 žáků, 17 %) a **75 Pedagogika, učitelství a sociální práce** (54 žáků, 13 %). V nižších počtech se ale vyskytují v řadě dalších skupinách oborů zakončených maturitní zkouškou (viz následující tabulku).

Nástavbové studium

Počty žáků se zdravotním postižením v nástavbovém studiu jsou, jak již bylo zmíněno v předchozím textu velmi nízké. Převažuje obor 6441L524 Podnikání a 6541L504 Společné stravování.

Vyšší odborné vzdělávání

Rovněž počet žáků se zdravotním postižením, kteří ve šk.r. 2009/10 vstoupili do 1. ročníků vyššího vzdělávání, je velmi malý. V podstatě jednotlivě zahájili žáci vzdělávání ve skupině oborů 75 Pedagogika, učitelství a sociální práce a 28 Technická chemie a chemie silikátů. Menší počet žáků vstoupil i do vzdělávání na konzervatoři ve skupině oborů 82 Umění a užité umění (obory 8244N001 Hudba a 8245N001 Zpěv).

V následujících tabulkách je uveden přehled počtů i procentuálního zastoupení žáků se zdravotním postižením vstupujících ve školním roce 2009/10 nově do 1. ročníků středních a vyšších odborných škol v rozdělení jak podle kategorií vzdělávání, tak i skupin oborů.

Tabulka 3.3.: Počty žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání - v rozdělení podle skupin oborů a kategorií vzdělávání (stav k 30.9.2009)

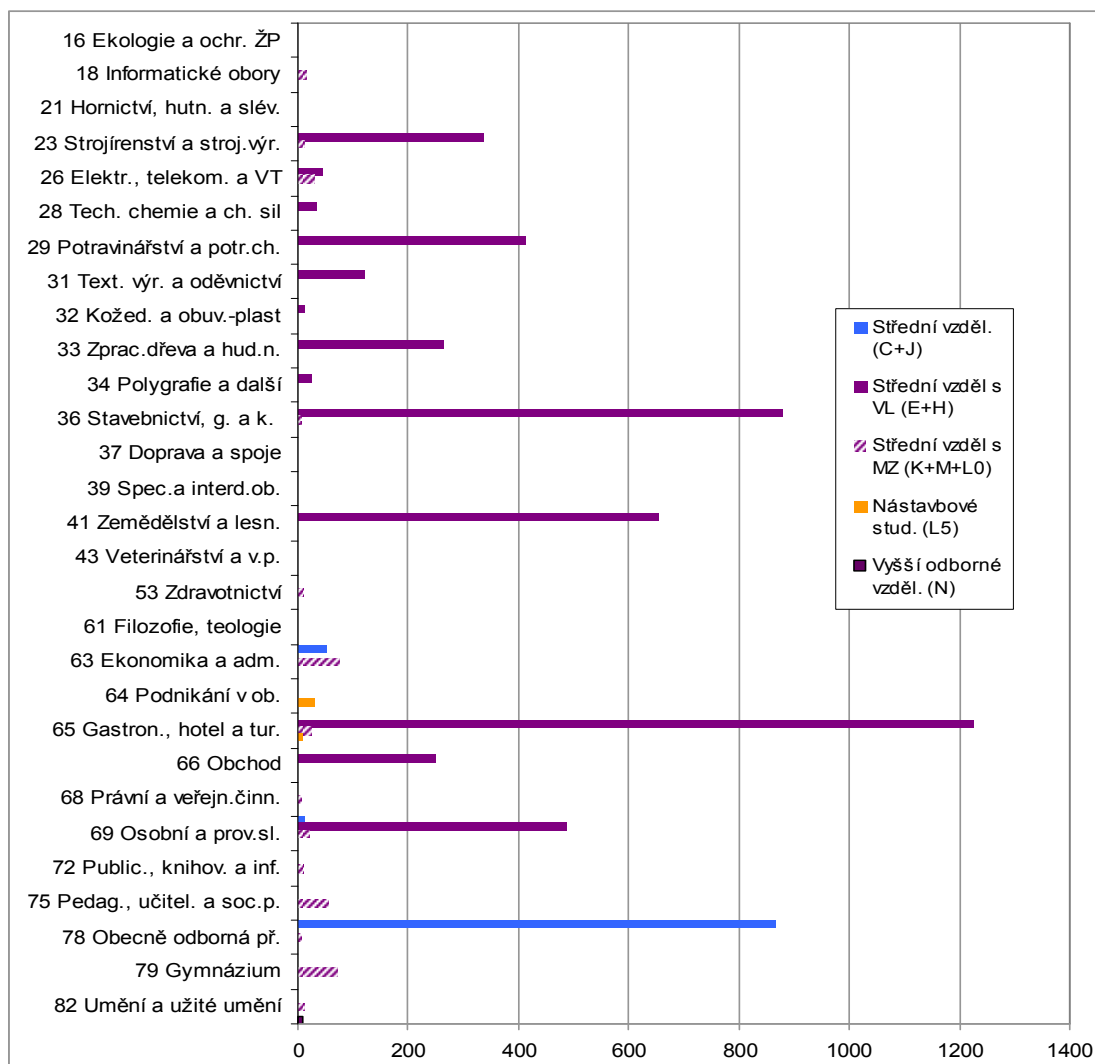
Skupina oboru	Střední vzděl.	Střední vzděl. s VL			Střední vzděl. s MZ			Vyšší odborné vzděl.		Celkem
	C+J	E	H	E+H	K+M	L0	K+M+L0	L5	N	
16 Ekologie a ochr. ŽP					2		2			2
18 Informatické obory					15		15			15
21 Hornictví, hutn. a slév.			1	1						1
23 Strojírenství a stroj.výr.		295	43	338	7	4	11			349
26 Elektr., telekom. a VT		28	17	45	27	4	31			76
28 Tech. chemie a ch. sil		30	4	34					2	36
29 Potravinářství a potr.ch.		385	27	412						412
31 Text. výr. a oděvnictví		120		120						120
32 Kožed. a obuv.-plast		8	3	11						11
33 Zprac.dřevo a hud.n.		236	29	265						265
34 Polygrafie a další		19	5	24						24
36 Stavebnictví, g. a k.		863	17	880	6		6			886
37 Doprava a spoje					4		4	2		6
39 Spec.a interd.ob.						4	4			4
41 Zemědělství a lesn.		631	23	654	1		1			655
43 Veterinářství a v.p.										
53 Zdravotnictví					10		10			10
61 Filozofie, teologie										
63 Ekonomika a adm.	51				74		74			125
64 Podnikání v ob.								30		30
65 Gastron., hotel a tur.		1173	51	1224	19	6	25	10		1259
66 Obchod		213	37	250		4	4			254
68 Právní a veřejn.činn.					7	0	7			7
69 Osobní a prov.sl.	12	463	26	489	11	11	22			523
72 Public., knihov. a inf.					10		10			10
75 Pedag., učitel. a soc.p.					54		54		2	56
78 Obecně odborná př.	868				6		6			874
79 Gymnázium					71		71			71
82 Umění a užité umění	2		1	1	11	1	12		9	24
Celkový součet	933	4464	284	4748	335	34	369	42	13	6105

Tabulka 3.4.: Žáci se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání - v rozdělení podle skupin oborů a kategorií vzdělávání - v % (stav k 30.9.2009)

Skupina oboru	Střední vzděl.	Střední vzděl. s VL			Střední vzděl. s MZ			Vyšší odborné vzděl.		Celkem
	C+J	E	H	E+H	K+M	L0	K+M+L0	L5	N	
16 Ekologie a ochr. ŽP					0,6%		0,5%			
18 Informatické obory					4,5%		4,1%			0,2%
21 Hornictví, hutn. a slév.			0,4%		0,0%		0,0%			
23 Strojírenství a stroj.výr.		6,6%	15,1%	7,1%	2,1%	11,8%	3,0%			5,7%
26 Elektr., telekom. a VT		0,6%	6,0%	0,9%	8,1%	11,8%	8,4%			1,2%
28 Tech. chemie a ch. sil		0,7%	1,4%	0,7%					15,4%	0,6%
29 Potravinářství a potr.ch.		8,6%	9,5%	8,7%						6,7%
31 Text. výr. a oděvnictví		2,7%	0,0%	2,5%						2,0%
32 Kožed. a obuv.-plast		0,2%	1,1%	0,2%						0,2%
33 Zprac.dřevo a hud.n.		5,3%	10,2%	5,6%						4,3%
34 Polygrafie a další		0,4%	1,8%	0,5%						0,4%
36 Stavebnictví, g. a k.		19,3%	6,0%	18,5%	1,8%		1,6%			14,5%
37 Doprava a spoje					1,2%		1,1%	4,8%		0,1%
39 Spec.a interd.ob.						11,8%	1,1%			0,1%

41 Zemědělství a lesn.		14,1%	8,1%	13,8%	0,3%		0,3%			10,7%
43 Veterinářství a v.p.										
53 Zdravotnictví					3,0%		2,7%			0,2%
61 Filozofie, teologie										
63 Ekonomika a adm.	5,5%				22,1%		20,1%			2,0%
64 Podnikání v ob.								71,4%		0,5%
65 Gastron., hotel a tur.		26,3%	18,0%	25,8%	5,7%	17,6%	6,8%	23,8%		20,6%
66 Obchod		4,8%	13,0%	5,3%		11,8%	1,1%			4,2%
68 Právní a veřejn.činn.					2,1%		1,9%			0,1%
69 Osobní a prov.sl.	1,3%	10,4%	9,2%	10,3%	3,3%	32,4%	6,0%			8,6%
72 Public., knihov. a inf.					3,0%		2,7%			0,2%
75 Pedag., učitel. a soc.p.					16,1%		14,6%		15,4%	0,9%
78 Obecně odborná př.	93,0%				1,8%		1,6%			14,3%
79 Gymnázium					21,2%		19,2%			1,2%
82 Umění a užité umění	0,2%		0,4%		3,3%	2,9%	3,3%		69,2%	0,4%
Celkový součet	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Obraz 3.1.: Počty žáků se zdravotním postižením přijatých do 1. ročníků středního a vyššího odborného vzdělávání - v rozdělení podle skupin oborů a kategorií vzdělávání (stav k 30.9.2009)

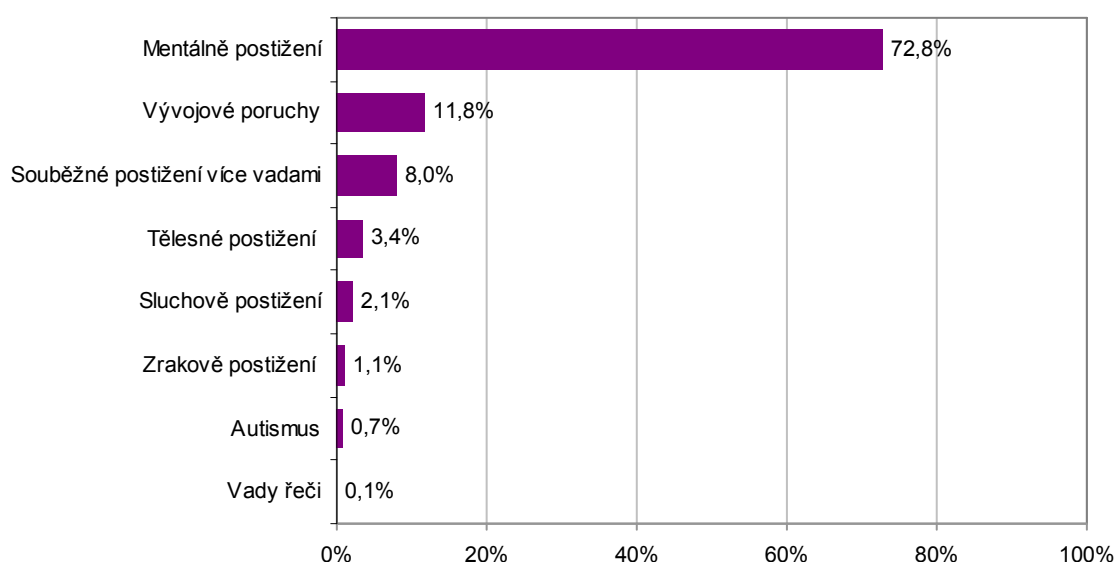
3.3 Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání podle druhu postižení

V této části textu se zaměříme na strukturu žáků se zdravotním postižením vzdělávajících se v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání z hlediska jednotlivých druhů postižení a dále pak podrobněji ve vztahu mezi druhem postižení a kategorií vzdělávání a oborovým zaměřením studia.

▪ Struktura žáků se zdravotním postižením vstupujících do 1. ročníků – podle druhu postižení – celkový pohled

Z uvedeného grafu je zřejmé, že z hlediska struktury žáků se zdravotním postižením vstupujících do 1. ročníků středního vzdělávání **převažují žáci s mentálním postižením** (72,8 %), kteří tvoří téměř tři čtvrtiny. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří žáci s vývojovými poruchami¹⁰ a dále žáci souběžně postižení více vadami (8,0 %). Žáci s tělesným postižením představují z hlediska celkové struktury žáků se zdravotním postižením vstupujících do 1. ročníků 3,4 %, sluchově postižení 2,1 % a zrakově postižení 1,1 %. Velmi nízké je procentuální zastoupení žáků s vadami řeči (0,1 %) a žáků postižených autismem (0,7 %).

Obr. 3.2: Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního vzdělávání - podle druhu postižení - v %¹¹(stav k 30.9.2009)

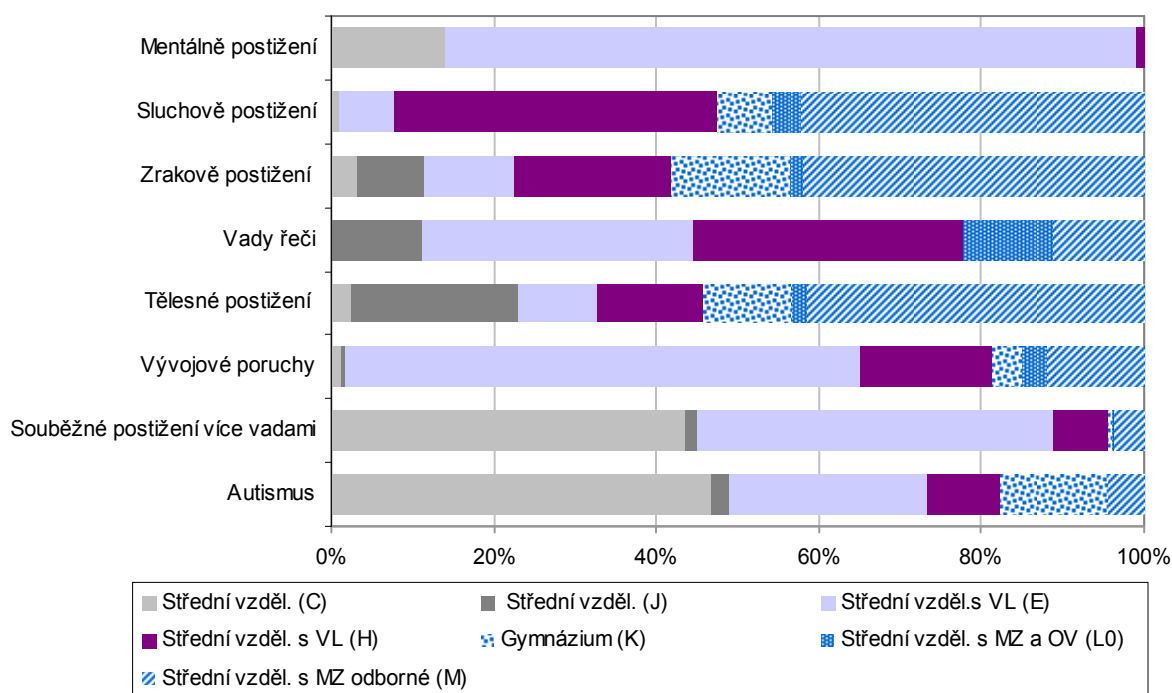
▪ Struktura žáků se zdravotním postižením vstupujících do 1. ročníků – podle druhu postižení a kategorie vzdělávání

Z dále uvedeného grafu, který ukazuje podíl žáků podle druhu postižení v rámci jednotlivých kategorií vzdělávání, je zřejmé, že **žáci s mentálním postižením**, kteří tvoří jednoznačně nejpočetnější skupinu, se vzdělávají nejčastěji v 1. ročnících středního vzdělávání s výučním listem - kategorie E (84,8 % žáků s mentálním postižením) a dále pak v kategorii středního vzdělávání bez MZ a VL - kategorie C (14,0 %).

¹⁰ Na základě pokynů pro vyplnění formuláře jsou uváděni jen ti žáci, jejichž integrace vyžaduje zvýšené finanční náklady. Vzhledem k tomu, že většina žáků s vývojovými poruchami učení nevyžaduje zvýšené finanční prostředky, je tato kategorie žáků ve skutečnosti vyšší.

¹¹ Ve struktuře nejsou zahrnuti studenti VOŠ. Jejich zastoupení je ale velmi nízké - dosahuje jen 0,21 %, přitom 0,1 % tvoří studenti se zrakovým postižením, 0,05 % studenti s vývojovými poruchami učení, dále pak 0,03 % s tělesným postižením a více vadami.

Obr. 3.3: Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního vzdělávání - podle druhu postižení a kategorie vzdělávání - v % (stav k 30.9.2009)

Sluchově postižení se vzdělávají nejčastěji v kategorii středního vzdělávání s výučním listem – kategorie H (36,8 %) a středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou kategorie M (39,2 %) a dále pak v nižším procentu i na gymnáziích (6,4 %).

Žáci se zrakovým postižením vstupovali do 1. ročníků nejčastěji do oborů v kategorii středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (36,1 %), dále pak středního vzdělávání s výučním listem - kategorie H (16,7 %) a E (9,7 %) a gymnázií (12,5 %).

Žáci s vadami řeči jsou zastoupeni jen minimálně, v roce 2009/10 vstupovali nejčastěji do 1. ročníků středního vzdělávání s výučním listem (kategorie E i H).

Žáci s tělesným postižením byli ve sledovaném školním roce přijímáni nejčastěji do oborů středního vzdělávání s maturitní zkouškou – M (40,7 %), dále pak středního vzdělávání (J) – kolem 20 % z nich. Relativně rovnoměrně jsou ale zastoupeni i v dalších kategoriích. Z celkového počtu žáků s tělesným postižením se v 1. ročnících oborů středního vzdělávání s výučním listem kategorie E vzdělávalo asi 9,6 %, a v kategorii H kolem 12,9 % žáků s tělesným postižením, na gymnáziích pak asi 10,5 %.

Žáci s vývojovými poruchami, jejichž integrace vyžaduje zvýšené finanční prostředky, vstupovali nejčastěji do oborů kategorie E (61 %).

Žáci souběžně postižení více vadami byli ve šk. roce 2009/10 přijímáni nejčastěji do 1. ročníků středního vzdělávání – kategorie C (43,1 %) a středního vzdělávání s výučním listem - kategorie E (43,3 %).

Tabulka 3.5.: Počty žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání - podle druhu postižení a kategorie vzdělávání (stav k 30.9.2009)

	Střední vzděl. (C)	Střední vzděl. (J)	Střední vzděl. s VL (E)	Střední vzděl. s VL (H)	Gymn. (K)	Střední vzděl. s MZ (M)	Střední vzděl. s MZ a OV (L0)	Nást. (L5)	Vyšší odborné (N)	Celkem
Mentálně postižení	621	5	3762	45			1	0	0	4434
Sluchově postižení	1	0	8	46	8	49	4	9	0	125
Zrakově postižení	2	5	7	12	9	26	1	4	6	72
Vady řeči		1	3	3	0	1	1	0	0	9
Tělesné postižení	5	42	20	27	22	85	4	2	2	209
Vývojové poruchy	8	3	442	114	24	83	22	25	3	724
Souběžné postižení více vadami	210	8	211	33	2	18	1	2	2	487
Autismus	21	1	11	4	6	2	0		0	45
Celkem-bez rozlišení druhu postižení	868	65	4464	284	71	264	34	42	13	6105

Tabulka 3.6.: Žáci se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání - podle druhu postižení a kategorie vzdělávání - v % (stav k 30.9.2009)

	Střední vzděl. (C)	Střední vzděl. (J)	Střední vzděl. s VL (E)	Střední vzděl. s VL (H)	Gymn. (K)	Střední vzděl. s MZ (M)	Střední vzděl. s MZ a OV (L0)	Nást. (L5)	Vyšší odborné (N)	Celkem
Mentálně postižení	14,0%	0,1%	84,8%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Sluchově postižení	0,8%	0,0%	6,4%	36,8%	6,4%	39,2%	3,2%	7,2%	0,0%	100,0%
Zrakově postižení	2,8%	6,9%	9,7%	16,7%	12,5%	36,1%	1,4%	5,6%	8,3%	100,0%
Vady řeči	0,0%	11,1%	33,3%	33,3%	0,0%	11,1%	11,1%	0,0%	0,0%	100,0%
Tělesné postižení	2,4%	20,1%	9,6%	12,9%	10,5%	40,7%	1,9%	1,0%	1,0%	100,0%
Vývojové poruchy	1,1%	0,4%	61,0%	15,7%	3,3%	11,5%	3,0%	3,5%	0,4%	100,0%
Souběžné postižení více vadami	43,1%	1,6%	43,3%	6,8%	0,4%	3,7%	0,2%	0,4%	0,4%	100,0%
Autismus	46,7%	2,2%	24,4%	8,9%	13,3%	4,4%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Celkem-bez rozlišení druhu postižení	14,2%	1,1%	73,1%	4,7%	1,2%	4,3%	0,6%	0,7%	0,2%	100,0%

▪ **Struktura žáků se zdravotním postižením vstupujících do 1. ročníků středního a vyššího odborného vzdělávání – podle druhu postižení a skupin oborů**

Rozdělení žáků se zdravotním postižením vstupujících ve šk.r. 2009/10 do 1. ročníků z hlediska druhu postižení a skupin oborů je v hrubých obrysech patrné z obrázku 3.4., podrobné údaje o počtech a procentuálním zastoupení jsou uvedeny v tabulkách 3.7., 3.8. a 3.9.

Žáci s mentálním postižením, kteří tvoří nejpočetnější skupinu z kategorie žáků se zdravotním postižením, se, jak již bylo dříve konstatováno, vzdělávají kromě praktické školy především v oborech středního vzdělání s výučním listem kategorie E. V 1. ročnících středního vzdělávání jsou nejvíce zastoupeni v následujících skupinách oborů a oborech:

- **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus.** V této skupině jsou žáci se zdravotním postižením v 1. ročnících nacházejí výrazně nejčastěji, celkem je zde vzděláváno 1043 žáků s mentálním postižením, z toho převážná většina v oboru 6552E001 Kuchařské práce (972).

Další významné skupiny oborů z hlediska vzdělávání žáků s mentálním postižením tvoří:

- **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie**, kde ve šk.r. 2009/10 vstoupilo do 1. ročníků celkem 726 žáků s mentálním postižením. V rámci této skupiny je nejvíce zastoupen obor 3667E001 Zednické práce (378 žáků) a 3657E005 Malířské, lakýrnické a natěračské práce (185 žáků).
- **78 Obecně odborná příprava** (621 žáků).
- **41 Zemědělství a lesnictví** (526 žáků). V této skupině oborů jsou žáci s mentálním postižením vzdělávání nejčastěji v oborech 4155E002 Opravářské práce (195) a 4152E008 Květinářské práce (138).
- **29 Potravinářství a potravinářská chemie** (343 žáků), kde jsou žáci s tímto druhem postižení zastoupeni nejvýznamněji v oboru 2954E003 Cukrářské práce (231).

Ke skupinám oborů s relativně méně početným, přesto ale významným zastoupením žáků s mentálním postižením patří:

- **33 Zpracování dřeva a hudebních nástrojů** (210 žáků).
- **23 Strojírenství a strojírenská výroba** (254 žáků), především obor 2351E004 Zámečnické práce a údržba (109 žáků).
- **66 Obchod** (183 žáků).

Žáci se sluchovým postižením tvoří relativně málo početnou skupinu. Jejich zastoupení v jednotlivých oborech je přitom ve srovnání s předchozí skupinou rovnoměrnější. Do 1. ročníků nastupovali nejčastěji ve skupině oborů **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus** (26 žáků), dále pak **26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika** (18 žáků), **29 Potravinářství a potravinářská chemie** (18 žáků).

Žáci se zrakovým postižením představují početně ještě menší skupinu. Ve šk. roce 2009/10 vstupovali do 1. ročníku nejčastěji ve skupinách oborů **63 Ekonomika a administrativa** (12 žáků), z toho konkrétně např. do oboru 6341M02 Obchodní akademie (8 žáků), dále **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus** (10 žáků). V této skupině jsou zastoupeni například v oboru 6541L50469 Společné stravování (4 žáci). Rovněž studují v 1. ročníku ve skupině oborů **69 Osobní a provozní služby** (14 žáků) a na úrovni oborů středního vzdělání s výučním listem zejména v oboru Rekondiční a sportovní masér.

Žáci s vadami řeči tvoří velmi malou skupinu a zároveň se vzdělávají v různých oborech, z tohoto hlediska je obtížné vymezit obory studia typické pro tento druh postižení.

Žáci s tělesným postižením tvoří naopak relativně početnější skupinu. Nejčastěji vstupovali nově do 1. ročníků v těchto skupinách oborů:

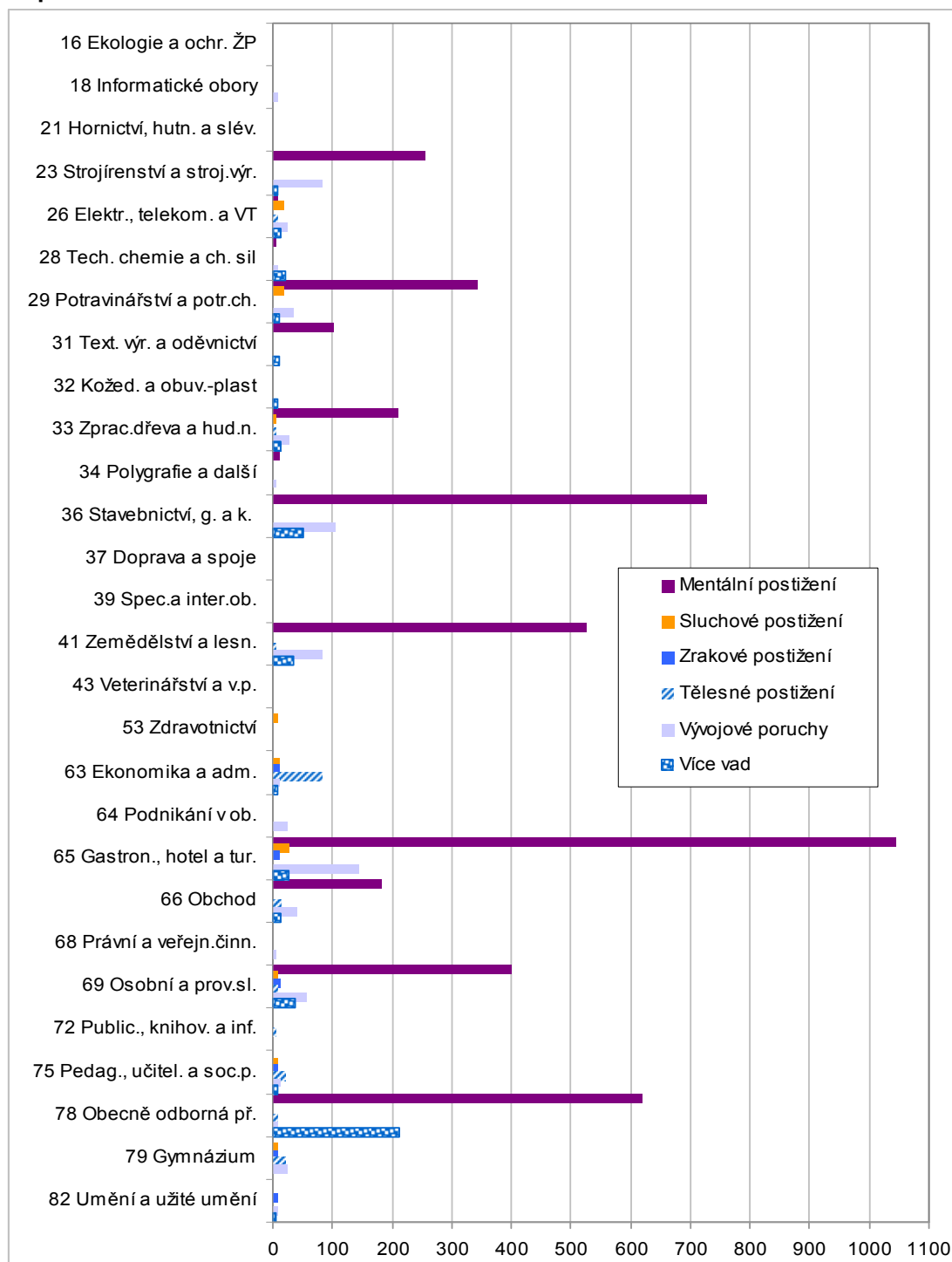
- **63 Ekonomika a administrativa** (83 žáků), z toho nejvíce 6341M02 Obchodní akademie (33) a 6351J001 Obchodní škola (41).
- **75 Pedagogika, učitelství a sociální práce** (22 žáků), zejména 7541M004 Sociální péče - sociálněsprávní činnost (12 žáků).
- **79 Gymnázium** (22 žáků).

Žáci s vývojovými poruchami¹² byli ve šk. r. 2009/10 nově přijímáni do 1. ročníků středních škol nejčastěji ve skupinách oborů **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie** (104 žáků), **23 Strojírenství a strojírenská výroba** (83 žáků), **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus** (146 žáků).

¹² Jedná se pouze o ty žáky, jejichž integrace vyžaduje finanční prostředky.

Žáci se souběžným postižením více vadami zahájili v tomto roce vzdělávání především v následujících skupinách oborů: **78 Obecně odborná příprava** (211 žáků) dále pak **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie** (51 žáků), konkrétně z této skupiny např. 3667E001 Zednické práce (17 žáků). Méně početně jsou zastoupeni i ve skupině **41 Zemědělství a lesnictví** (35 žáků), zejména v oboru 4152E011 Zahradnické práce (13 žáků). K dalším skupinám oborů, ve kterých v 1. ročnících studují žáci postižení více vadami, patří **69 Osobní a provozní služby** (37 žáků) a **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus** (26 žáků).

Obr.3.4.: Počty žáků vstupujících do 1. ročníků středního vzdělávání – podle druhu postižení a skupin oborů¹³

¹³ Bez žáků nástaveb a vyššího odborného vzdělávání.

Tabulka 3.7.: Počty žáků vstupujících do 1. ročníků středního vzdělávání – podle druhu postižení a skupin oborů (stav k 30.9.2009)¹⁴

Skup.oboru	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Více vad	Autismus	Celkem
16 Ekologie a ochr. ŽP			1		1				2
18 Informatické obory		2	2		4	7			15
21 Hornictví, hutn. a slév.						1			1
23 Strojírenství a stroj.výr.	254	2			3	83	7		349
26 Elektr., telekom. a VT	9	18		1	7	24	13	4	76
28 Tech. chemie a ch. sil	5				2	5	21	1	34
29 Potravinářství a potr.ch.	343	18		3	2	35	11		412
31 Text. výr. a oděvnictví	103		1		1	3	12		120
32 Kožed. a obuv.-plast	2					1	8		11
33 Zprac.dřeva a hud.n.	210	5	2	1	5	27	14	1	265
34 Polygrafie a další	10				4	6	3	1	24
36 Stavebnictví, g. a k.	726	1			3	104	51	1	886
37 Doprava a spoje			1		2	1			4
39 Spec.a inter.ob.						4			4
41 Zemědělství a lesn.	526	2	1		6	82	35	3	655
43 Veterinářství a v.p.									
53 Zdravotnictví		9				1			10
63 Ekonomika a adm.		11	12		83	12	7		125
64 Podnikání v ob.		0			0				
65 Gastron., hotel a tur.	1043	21	6	1	4	146	25	3	1249
66 Obchod	183	3		1	13	40	14		254
68 Právní a veřejn.činn.					1	5	1		7
69 Osobní a prov.sl.	399	7	14	2	7	55	37	2	523
72 Public., knihov. a inf.					6	2	1	1	10
75 Pedag., učitel. a soc.p.		7	7		20	13	7		54
78 Obecně odborná př.	621	1	4		8	8	211	21	874
79 Gymnázium		8	9		22	24	2	6	71
82 Umění a užité umění		1	2		1	7	3	1	15
Celkový součet	4434	116	62	9	205	696	483	45	6050

Tabulka 3.8.: Žáci vstupující do 1. ročníků středního vzdělávání – podle druhu postižení a skupin oborů - v % (stav k 30.9.2009)¹⁵

Skup.oboru	Mentální postiž.	Sluchové postiž.	Zrakové postiž.	Vady řeči	Tělesné postiž.	Vývojové poruchy	Více vad	Autismus	Celkem bez rozlišení postižení
16 Ekologie a ochr. ŽP			1,6%		0,5%				0,0%
18 Informatické obory		1,7%	3,2%		2,0%	1,0%			0,2%
21 Hornictví, hutn. a slév.						0,1%			0,0%
23 Strojírenství a stroj.výr.	5,7%	1,7%			1,5%	11,9%	1,4%		5,8%
26 Elektr., telekom. a VT	0,2%	15,5%		11,1%	3,4%	3,4%	2,7%	8,9%	1,3%
28 Tech. chemie a ch. sil	0,1%				1,0%	0,7%	4,3%	2,2%	0,6%
29 Potravinářství a potr.ch.	7,7%	15,5%		33,3%	1,0%	5,0%	2,3%		6,8%
31 Text. výr. a oděvnictví	2,3%		1,6%		0,5%	0,4%	2,5%		2,0%
32 Kožed. a obuv.-plast					0,0%	0,1%	1,7%		0,2%
33 Zprac.dřeva a hud.n.	4,7%	4,3%	3,2%	11,1%	2,4%	3,9%	2,9%	2,2%	4,4%
34 Polygrafie a další	0,2%				2,0%	0,9%	0,6%	2,2%	0,4%
36 Stavebnictví, g. a k.	16,4%	0,9%			1,5%	14,9%	10,6%	2,2%	14,6%
37 Doprava a spoje			1,6%		1,0%	0,1%			0,1%
39 Spec.a inter.ob.						0,6%			0,1%
41 Zemědělství a lesn.	11,9%	1,7%	1,6%		2,9%	11,8%	7,2%	6,7%	10,8%
43 Veterinářství a v.p.									-
53 Zdravotnictví		7,8%				0,1%			0,2%
63 Ekonomika a adm.		9,5%	19,4%		40,5%	1,7%	1,4%		2,1%
64 Podnikání v ob.									-

¹⁴ Bez nástaveb a vyššího odborného vzdělávání.

¹⁵ Bez nástaveb a vyššího odborného vzdělávání.

65 Gastron., hotel a tur.	23,5%	18,1%	9,7%	11,1%	2,0%	21,0%	5,2%	6,7%	20,6%
66 Obchod	4,1%	2,6%		11,1%	6,3%	5,7%	2,9%		4,2%
68 Právní a veřejn.činn.					0,5%	0,7%	0,2%		0,1%
69 Osobní a prov.sl.	9,0%	6,0%	22,6%	22,2%	3,4%	7,9%	7,7%	4,4%	8,6%
72 Public., knihov. a inf.					2,9%	0,3%	0,2%	2,2%	0,2%
75 Pedag., učitel. a soc.p.		6,0%	11,3%		9,8%	1,9%	1,4%		0,9%
78 Obecně odborná př.	14,0%	0,9%	6,5%		3,9%	1,1%	43,7%	46,7%	14,4%
79 Gymnázium		6,9%	14,5%		10,7%	3,4%	0,4%	13,3%	1,2%
82 Umění a užité umění		0,9%	3,2%		0,5%	1,0%	0,6%	2,2%	0,2%
Celkový součet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabulka 3.9.: Počty žáků vstupujících do 1. ročníků nástavbového studia (L5) a vyššího odborného vzdělávání (N) (stav k 30.9.2009)

Kategorie vzdělávání	Skupiny oborů	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postiž.	Vady řeči	Tělesné postiž.	Vývoj. poruchy	Více vad	Autismus	Celkem
L5	37 Doprava a spoje						2			2
	64 Podnikání v ob.		4			2	23	1		30
	65 Gastron., hotel a tur.		5	4				1		10
Celkem z L5			9	4		2	25	2		42
N0	28 Tech. chemie a ch. sil						2			2
	75 Pedag., učitel. a soc.p.					2				2
Celkem z N0						2	2			4
Nk	82 Umění a užité umění			6			1	2		9
Celkem z Nk				6			1	2		9

Podrobnější údaje o počtech žáků v rozdělení podle kategorií vzdělávání, jednotlivých oborů i druhu postižení jsou uvedeny v tabulkách v příloze.

3.4 Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročníku středního a vyššího odborného vzdělávání podle formy integrace

Zaměříme-li se na strukturu žáků se zdravotním postižením z hlediska formy integrace (tab. 3.10 a 3.11), pak v celkovém pohledu podíl individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících tvoří přibližně 7 %. V této souvislosti je ale třeba připomenout, že se jedná pouze o ty individuálně integrované žáky, jejichž integrace vyžaduje finanční prostředky.¹⁶

Dalším důvodem pro poměrně nízké zastoupení individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v celkovém pohledu je skutečnost, že většinu zdravotně postižených tvoří žáci s mentálním postižením, kteří se vzdělávají na nižších úrovních vzdělávání s převažující formou skupinové integrace, zatímco v kategorii vzdělávání s maturitní zkouškou, kde se podíl individuálně integrovaných pohybuje kolem 50 %, je počet žáků se zdravotním postižením podstatně nižší.

Z hlediska jednotlivých kategorií vzdělávání můžeme konstatovat, že **skupinová integrace je charakteristická pro vzdělávání v kategorii C** (praktická škola) a zcela převažuje **i v kategorii středního vzdělávání bez výučního listu a maturity – J**. Celkově podíl žáků se zdravotním postižením, kteří jsou v rámci těchto kategorií vzdělávání integrováni skupinově, dosahuje přibližně 98 %.

V kategorii středního vzdělávání s výučním listem je z hlediska formy integrace patrný významný rozdíl mezi kategorií E, kde skupinová integrace rovněž představuje převažující formu integrace, a kategorií H, kde je obdobně jako u středního vzdělávání s maturitní zkouškou asi polovina žáků integrována individuálně na běžných školách.

¹⁶ Důvodem je způsob sběru dat realizovaný prostřednictvím výkazu o středních školách, který zahrnuje podrobné členění na oborové úrovni, ale školy v něm uvádějí jen ty individuálně integrované žáky, jejichž integrace vyžaduje finanční prostředky. Z tohoto důvodu nejsou v uváděných datech zahrnuti všichni žáci se zdravotním postižením, což se především týká žáků s vývojovými poruchami učení a chování, kteří jsou zpravidla integrováni individuálně bez zvýšených požadavků na finanční prostředky.

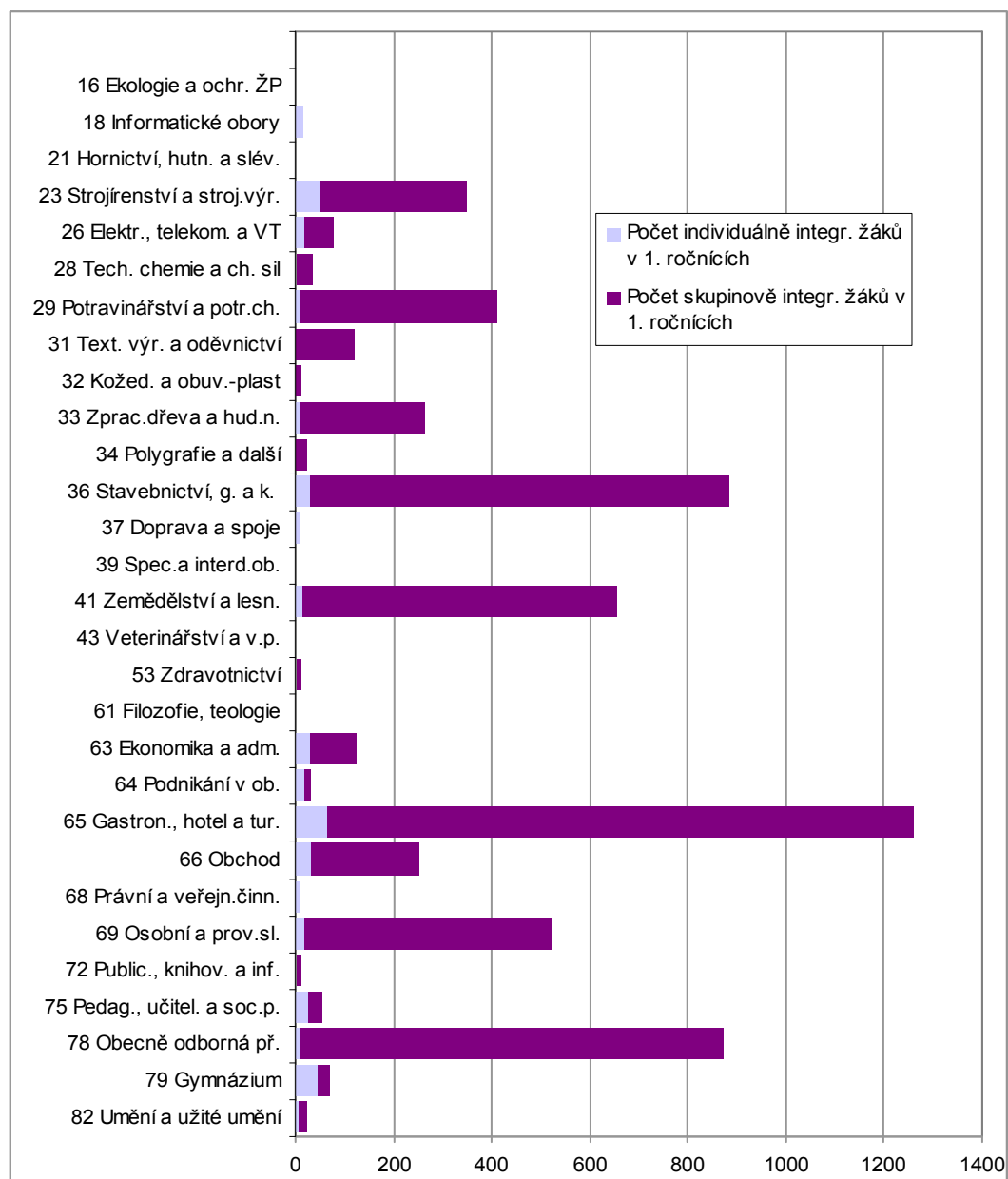
Skupinová integrace převažuje i u konzervatoří, počet studentů se zdravotním postižením, kteří se zde vzdělávají, je ale, jak již bylo v textu uvedeno, velmi nízký.

Tabulka 3.10: Počty a procenta žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání - podle formy integrace a kategorie vzdělávání

	Střed. vzděl.		Střední vzděl. s VL				Střední vzděl. s MZ				Vyšší odborné vzděl.				Celkem	
	C+J	v %	E	v %	H	v %	K+M+LO	v %	L5	v %	NO	v %	Nk	v %	Celk. počet	v %
Individ. integr.	14	2%	45	1%	141	50%	212	57%	23	55%	4	100%	0	0%	439	7%
Skupin. Integr.	919	98%	4419	99%	143	50%	157	43%	19	45%	0	0%	9	100%	5666	93%
Celkem	933	100%	4464	100%	284	100%	369	100%	42	100%	4	100%	9	100%	6105	100%

Celkovou orientaci a souhrnný náhled na situaci z hlediska integrace žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání v jednotlivých skupinách oborů ukazuje obrázek 3.5.

Obr. 3.5.: Počty skupinově a individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání - v rozdělení podle skupin oborů

Podrobnější údaje jsou uvedeny v tabulkách 3.11 a 3.12, ve kterých jsou počty individuálně a skupinově integrovaných žáků v rozdělení podle skupin oborů a v posledním sloupci pak podíl žáků individuálně, resp. skupinově integrovaných v rámci jednotlivých skupin oborů.

Údaje v tabulce 3.11 ukazují **počty individuálně integrovaných žáků** se zdravotním postižením ve středním a vyšším odborném vzdělávání v členění podle kategorií vzdělávání i skupin oborů a dále procento individuálně integrovaných v dané oborové skupině.

V kategorii středního vzdělávání bez výučního listu a maturity - J se individuálně integrovaní žáci vzdělávají pouze výjimečně, zpravidla ve skupině oborů 69 Osobní a provozní služby (např. obor 6955J001 Charitativní služby).

V kategorii středního vzdělávání s výučním listem - E nacházíme individuálně integrované žáky rovněž jen v malých počtech, nejčastěji přitom ve skupinách 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (6552E001 Kuchařské práce) a 66 Obchod (konkrétně obory 6651E003 Prodavačské práce a 6651E501 Obchodní provoz).

Naopak v **kategorii středního vzdělávání s výučním listem - H** je počet individuálně integrovaných žáků podstatně významnější. Větší počty žáků najdeme ve skupinách oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba (2351H01 Strojní mechanik, 2368H01 Mechanik opravář motorových vozidel) a podobně jako v kategorii E pak i ve skupinách 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (6551H01Kuchař - číšník) a 41 Zemědělství a lesnictví a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, dále ve skupině 66 Obchod (6651H01 Prodavač).

Tabulka 3.11: Počty a procenta individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v 1. ročnicích středního a vyššího odborného vzdělávání – v rozdělení podle kategorií vzdělávání a skupin oborů

Skup.oboru	Střed. vzděl.	Střední vzděl. s VL		Střední vzděl. s MZ			Vyšší odbor. vzděl.	Počet individ. integr. žáků v 1. roč.	Počet žáků se zdrav. postiž. v 1. roč celkem	Individuální integrace v % podle sk. oboru
		C+J	E	H	K+M	L0				
16 Ekologie a ochr. ŽP					2			2	2	100,0%
18 Informatické obory					15			15	15	100,0%
21 Hornictví, hutn. a slév.								1	1	100,0%
23 Strojírenství a stroj.výr.			1	40	7	4		52	349	14,9%
26 Elektr., telekom. a VT				5	10	4		19	76	25,0%
28 Tech. chemie a ch. sil							2	2	36	5,6%
29 Potravinářství a potr.ch.				8				8	412	1,9%
31 Text. výr. a oděvnictví									120	0,0%
32 Kožed. a obuv.-plast									11	0,0%
33 Zprac.dřeva a hud.n.				7				7	265	2,6%
34 Polygrafie a další				1				1	24	4,2%
36 Stavebnictví, g. a k.			8	17	6			31	886	3,5%
37 Doprava a spoje					4	2		6	6	100,0%
39 Spec.a interd.ob.						4		4	4	100,0%
41 Zemědělství a lesn.				16	1			17	655	2,6%
43 Veterinářství a v.p.										-
53 Zdravotnictví					3			3	10	30,0%
61 Filozofie, teologie										-
63 Ekonomika a adm.					32			32	125	25,6%
64 Podnikání v ob.						21		21	30	70,0%
65 Gastron., hotel a tur.			18	28	12	6		64	1259	5,1%
66 Obchod			17	11		4		32	254	12,6%
68 Právní a veřejn.činn.					7			7	7	100,0%
69 Osobní a prov.sl.	12		1	6		2		21	523	4,0%
72 Public., knihov. a inf.					2			2	10	20,0%

75 Pedagog., učitel. a soc.p.				27			2	29	56	51,8%
78 Obecně odborná př.	2			6				8	874	0,9%
79 Gymnázium				48				48	71	67,6%
82 Umění a užité umění			1	5	1			7	24	29,2%
Celkový součet	14	45	141	187	25	23	4	439	6105	7,2%

V kategorii středního vzdělávání s maturitní zkouškou jsou žáci se zdravotním postižením zastoupeni podstatně méně, zároveň je ale jejich rozložení z pohledu individuálně integrovaných v jednotlivých skupinách oborů rovnoměrnější. Největší počet individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením najdeme na gymnáziích, dále ve skupině oboru 63 Ekonomika a administrativa (6341M01 Ekonomika a podnikání, 6341M02 Obchodní akademie) a 75 Pedagogika, učitelství a sociální práce (7541M003 Sociální péče - pečovatelská činnost, 7541M012 Výchovná a humanitární činnost - sociálně výchovná činnost). **V kategorii nástaveb (L5)** jsou žáci se zdravotním postižením individuálně integrování především ve skupině 64 Podnikání v oborech.

Podíváme-li se na míru individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením podle jednotlivých skupin oborů, tak jak je uvedena v posledním sloupci **tabulky 3.11**, je zřejmé, že nejvyšší procento individuálně integrovaných se vyskytuje často v těch skupinách oborů, kde je výskyt žáků se zdravotním postižením ojedinělý, a jedná se tedy o jednotlivé případy individuálně zařazených žáků.

Při posuzování míry integrace ve skupinách oborů je tedy třeba se zaměřit na ty skupiny oborů, ve kterých je procentuální zastoupení individuálně integrovaných žáků vyšší, zároveň ale takové, kde je i větší zastoupení žáků se zdravotním postižením v dané skupině oborů. Obě tato kritéria splňuje skupina oborů **18 Informatické obory**, ve které jsou všichni žáci se zdravotním postižením v 1. ročnících individuálně integrování. Relativně vyšší podíl individuálně integrovaných najdeme i ve skupině **64 Podnikání v oborech** a na **gymnáziích** (kolem 70 %), dále pak ve skupině **75 Pedagogika, učitelství a sociální práce** (kolem 50 % žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících). Nezanedbatelné procento žáků se zdravotním postižením, kteří jsou integrování individuálně, najdeme i v technických oborech ve skupinách **23 Strojírenství a strojírenská výroba** a **26 Elektrotechnika, telekomunikační a VT**.

Tabulka 3.12 ukazuje opačný pohled, tedy **počty a procentuální zastoupení skupinově integrovaných žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání podle skupin oborů**. Z hlediska více obsazených skupin oborů převažuje skupinová forma integrace ve skupinách 31 Textilní výroba a oděvnictví (100 %), 78 Obecně odborná příprava, 29 Potravinářství a potravinářská chemie (98 %), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (97 %). Dále pak ve skupinách 41 Zemědělství a lesnictví, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus a 69 Osobní a provozní služby.

Tabulka 3.12: Počty a procenta skupinově integrovaných žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání – v rozdělení podle kategorií vzdělávání a skupin oborů

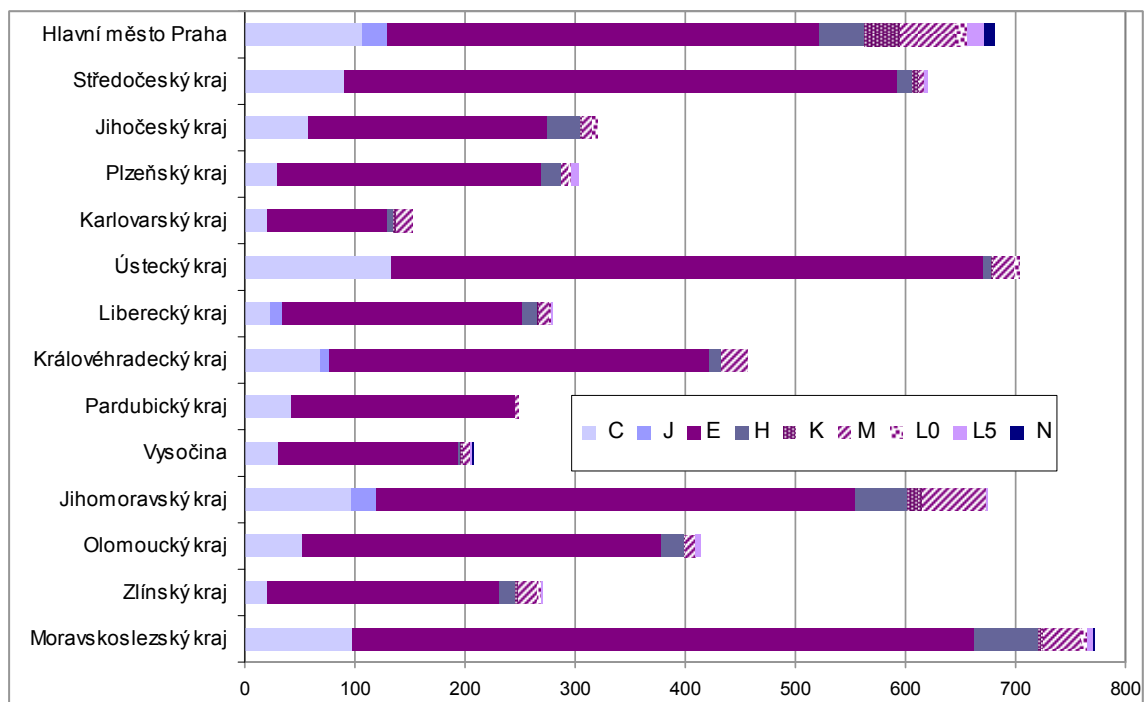
Skup. oboru	Střed. vzděl.	Střední vzděl. s VL			Střední vzděl. s MZ			Vyšší odborné vzděl.	Počet skupin. integr. žáků v 1. roč.	Počet žáků se zdrav. postiž. v 1. roč celkem	Skupinová integrace v % podle skupin oborů
		E	H	K+M	L0	L5	N				
16 Ekologie a ochr. ŽP										2	0,0%
18 Informatické obory										15	0,0%
21 Hornictví, hutn. a slév.										1	0,0%
23 Strojírenství a stroj.výr.		294	3						297	349	85,1%
26 Elektr., telekom. a VT		28	12	17					57	76	75,0%
28 Tech. chemie a ch. sil		30	4						34	36	94,4%
29 Potravinářství a potr.ch.		385	19						404	412	98,1%

31 Text. výr. a oděvnictví		120						120	120	100,0%
32 Kožed. a obuv.-plast		8	3					11	11	100,0%
33 Zprac.dřeva a hud.n.		236	22					258	265	97,4%
34 Polygrafie a další		19	4					23	24	95,8%
36 Stavebnictví, g. a k.		855						855	886	96,5%
37 Doprava a spoje									6	0,0%
39 Spec.a interd.ob.									4	0,0%
41 Zemědělství a lesn.		631	7					638	655	97,4%
43 Veterinářství a v.p.										-
53 Zdravotnictví				7				7	10	70,0%
61 Filozofie, teologie										-
63 Ekonomika a adm.	51			42				93	125	74,4%
64 Podnikání v ob.				0		9		9	30	30,0%
65 Gastron., hotel a tur.		1155	23	7		10		1195	1259	94,9%
66 Obchod		196	26					222	254	87,4%
68 Právní a veřejn.činn.									7	0,0%
69 Osobní a prov.sl.		462	20	11	9			502	523	96,0%
72 Public., knihov. a inf.				8				8	10	80,0%
75 Pedag., učitel. a soc.p.				27				27	56	48,2%
78 Obecně odborná př.	866							866	874	99,1%
79 Gymnázium				23				23	71	32,4%
82 Umění a užité umění	2			6			9	17	24	70,8%
Celkový součet	919	4419	143	148	9	19	9	5666	6105	92,8%

3.5 Struktura žáků se zdravotním postižením v 1. ročníku středního a vyššího odborného vzdělávání – krajský pohled

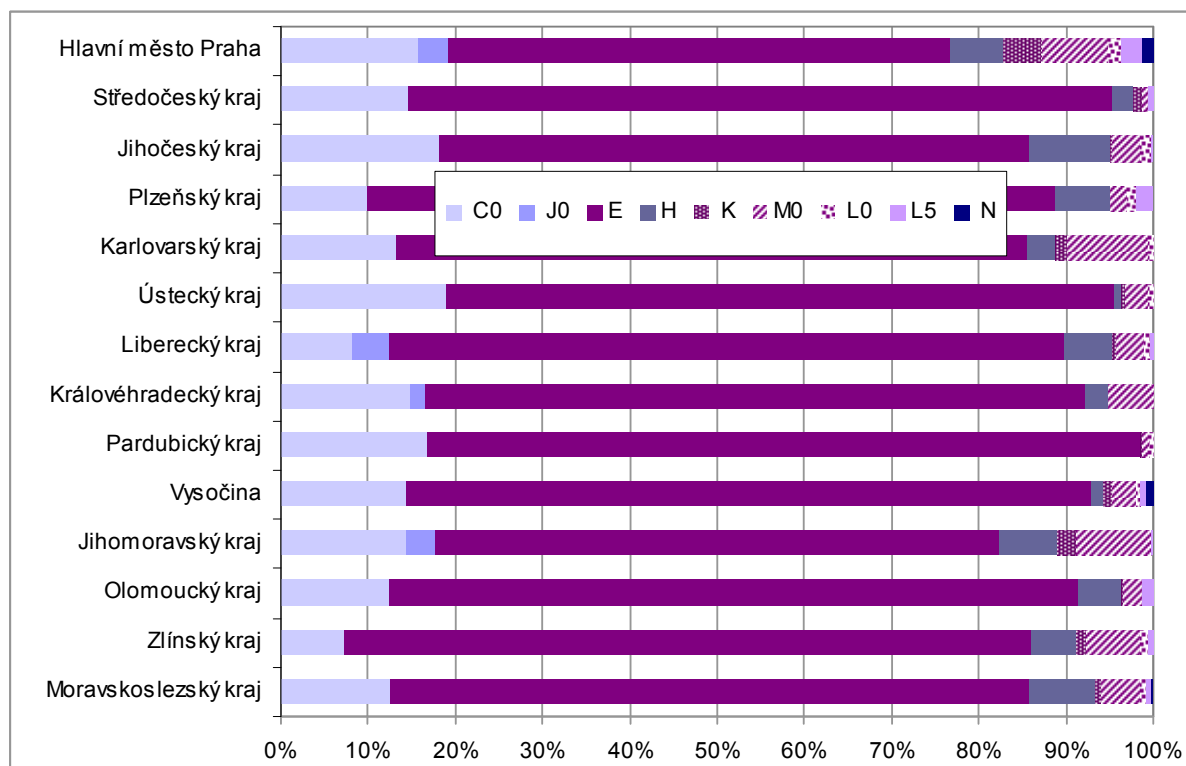
V této části se podrobněji zaměříme na zastoupení žáků se zdravotním postižením v prvních ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání podle krajského členění. Z obrázku 3.6. je zřejmé, že počty žáků se zdravotním postižením i jejich struktura z pohledu kategorií vzdělávání se v jednotlivých krajích poměrně výrazně liší.

Obr. 3.6.: Počty žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání – v rozdělení podle krajů a kategorií vzdělávání (stav k 30.9.2009)

Podrobněji tyto rozdíly dokládají údaje z tabulky 3.13. Z nich je zřejmé, že **nejvyšší počet žáků se zdravotním postižením** byl ve šk. roce 2009/10 přijat do prvních ročníků středního, případně i vyššího odborného vzdělávání **v Moravskoslezském kraji** (772 žáků), dále pak **v Ústeckém kraji** (703 žáků), **Hlavním městě Praze** (681 žáků), **Jihomoravském kraji** (675 žáků), a **Středočeském kraji** (621 žáků). **Naopak ke krajům s nejnižším počtem žáků se zdravotním postižením patří Karlovarský kraj**, kde bylo přijato jen 152 žáků se zdravotním postižením.

Obr. 3.7.: Podíly žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání – v rozdělení podle krajů a kategorií vzdělávání (stav k 30.9.2009)

Největší podíl ze žáků se zdravotním postižením v kraji vstupující do 1. ročníků středního vzdělávání v **kategorii C (Praktická škola)** je v Ústeckém kraji (18,9 %) a v Jihočeském kraji (18,1 %), nejméně v kraji Zlínském (7,4 %).

Jak v České republice jako celku, tak v jednotlivých krajích, je největší podíl žáků se zdravotním postižením začleněn v oborech vzdělání kategorií E, poskytující střední vzdělání s výučním listem. Zde je nejvyšší podíl těchto žáků, přesahující 80 % v Pardubickém (81,5 %) a Středočeském kraji (80,7 %). Nejmenší podíl takto začleněných žáků se zdravotním postižením nacházíme v Praze.

Výrazně nižší jsou pak podíly žáků v dalších kategoriích vzdělání, nejvyšší podíly jich vstupují do středního vzdělávání s **výučním listem - kategorie H**. Z hlediska krajského rozložení je jejich největší podíl zastoupen v Jihočeském kraji (9,3 % žáků se zdravotním postižením v kraji) a dále v Moravskoslezském kraji (7,5 %), nejmenší naopak v Pardubickém kraji.

Ze skupiny žáků se zdravotním postižením, kteří vstoupili do 1. ročníků **gymnázií**, se jich největší podíl vzdělává v Hl. m. Praze (4,7 %) a v Jihomoravském kraji (2,1 %), žádný žák není začleněn do tohoto vzdělávání v Plzeňském a Královéhradeckém kraji.

Největší podíl žáků se zdravotním postižením je přijímán do **středního vzdělávání s maturitní zkouškou – kategorie M** v Karlovarském (9,2%) a Jihomoravském kraji, nejmenší podíl je v kraji Středočeském.

Žáci se zdravotním postižením přijatí do 1. ročníků **středního vzdělávání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem – L0** jsou v největší míře zastoupeni v Hl. m. Praze

(1,5 % žáků ze všech žáků se zdravotním postižením v kraji), podíl větší než 1 % je ještě v Jihočeském kraji (1,2 %). V **nástavbovém studiu a vyšším odborném vzdělávání** je největší podíl žáků se zdravotním postižením zastoupen v Praze, celkově je ale v těchto kategoriích jen velmi málo žáků.

Uvedené údaje ukazují významné rozdíly z hlediska počtů žáků se zdravotním postižením v krajích i jejich odlišnou vzdělanostní strukturu. Počty žáků velmi úzce souvisí s velikostí kraje a počtem jeho obyvatel, kromě toho je však v krajích i různá možnost, tedy různá vzdělávací nabídka, v závislosti na tradičním rozmístění škol určených zejména pro žáky se zdravotním postižením. To se projevuje především ve vzdělávací nabídce maturitního a vyššího odborného vzdělávání.

Tabulka 3.13.: Počty žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání – v rozdělení podle krajů a kategorií vzdělávání (stav k 30.9.2009)

Kraj	Střední vzděl. (C)	Střední vzděl. (J)	Střední vzděl. s VL (E)	Střední vzděl. s VL (H)	Gymn. (K)	Střední vzděl. s MZ odborné (M)	Střední vzděl. s MZ a OV (LO)	Nást. (L5)	Vyšší odborné (N)	Celkem
Hlavní město Praha	107	23	392	41	32	51	10	16	9	681
Středočeský kraj	91		501	14	7	4		4		621
Jihočeský kraj	58		217	30	1	10	4	1		321
Plzeňský kraj	30		239	19		6	3	6		303
Karlovarský kraj	20		110	5	2	14	1			152
Ústecký kraj	133		538	7	2	19	4			703
Liberecký kraj	23	12	216	15	1	9	2	1		279
Královéhradecký kraj	68	8	346	11		24				457
Pardubický kraj	42		203		1	2	1			249
Vysočina	30		163	3	2	6	1	1	2	208
Jihomoravský kraj	97	22	436	46	14	58		2		675
Olomoucký kraj	52		326	21	1	9		5		414
Zlínský kraj	20		212	14	3	17	2	2		270
Moravskoslezský kraj	97		565	58	5	35	6	4	2	772
Celkový součet	868	65	4464	284	71	264	34	42	13	6105

Tabulka 3.14.: Podíly žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání – v krajích podle kategorií vzdělávání – (stav k 30.9.2009)

Kraj	Střední vzděl. (C)	Střední vzděl. (J)	Střední vzděl. s VL E	Střední vzděl. s VL H	Gymn. (K)	Střední vzděl. s MZ odborné (M)	Střední vzděl. s MZ a OV (LO)	Nást. (L5)	Vyšší odborné vzděl. (N)	Celkem
Hlavní město Praha	15,7%	3,4%	57,6%	6,0%	4,7%	7,5%	1,5%	2,3%	1,3%	100,0%
Středočeský kraj	14,7%		80,7%	2,3%	1,1%	0,6%		0,6%		100,0%
Jihočeský kraj	18,1%		67,6%	9,3%	0,3%	3,1%	1,2%	0,3%		100,0%
Plzeňský kraj	9,9%		78,9%	6,3%		2,0%	1,0%	2,0%		100,0%
Karlovarský kraj	13,2%		72,4%	3,3%	1,3%	9,2%	0,7%			100,0%
Ústecký kraj	18,9%		76,5%	1,0%	0,3%	2,7%	0,6%			100,0%
Liberecký kraj	8,2%	4,3%	77,4%	5,4%	0,4%	3,2%	0,7%	0,4%		100,0%
Královéhradecký kraj	14,9%	1,8%	75,7%	2,4%		5,3%				100,0%
Pardubický kraj	16,9%		81,5%		0,4%	0,8%	0,4%			100,0%
Vysočina	14,4%		78,4%	1,4%	1,0%	2,9%	0,5%	0,5%	1,0%	100,0%
Jihomoravský kraj	14,4%	3,3%	64,6%	6,8%	2,1%	8,6%		0,3%		100,0%
Olomoucký kraj	12,6%		78,7%	5,1%	0,2%	2,2%		1,2%		100,0%
Zlínský kraj	7,4%		78,5%	5,2%	1,1%	6,3%	0,7%	0,7%		100,0%
Moravskoslezský kraj	12,6%		73,2%	7,5%	0,6%	4,5%	0,8%	0,5%	0,3%	100,0%
Celkem ČR	14,2%	1,1%	73,1%	4,7%	1,2%	4,3%	0,6%	0,7%	0,2%	100,0%

Významné rozdíly mezi jednotlivými kraji se ukazují i z pohledu zastoupení žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících podle druhu postižení. Z tohoto hlediska, jak ukazují řádková procenta v tabulce 3.16, je v Hl. m. Praze relativně nižší podíl žáků s mentálním

postižením (59 % z žáků se zdravotním postižením vzdělávajících se v prvních ročnících v Hl. m. Praze), naopak spíše vyšší je zastoupení žáků se sluchovým (7,5 %), zrakovým (4,3 %) postižením a souběžným postižením více vadami (11,2 %).

Tabulka 3.15.: Počty žáků se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání – v rozdělení podle krajů a druhu postižení (stav k 30.9.2009)

Kraj	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
Hlavní město Praha	400	51	29	1	33	86	76	5	681
Středočeský kraj	431	1	3		4	157	22	3	621
Jihočeský kraj	261	3	2		3	29	21	2	321
Plzeňský kraj	231	1			4	38	29		303
Karlovarský kraj	118	1			7	14	12		152
Ústecký kraj	614	6	3		6	63	10	1	703
Liberecký kraj	177	4			16	81		1	279
Královéhradecký kraj	291	13		3	26	17	107		457
Pardubický kraj	210				1	16	21	1	249
Vysočina	182	1	2		3	11	8	1	208
Jihomoravský kraj	348	13	18	1	63	120	101	11	675
Olomoucký kraj	338	4	7	2	6	23	34		414
Zlínský kraj	217	20	3	1	11	5	12	1	270
Moravskoslezský kraj	616	7	5	1	26	64	34	19	772
Celkový součet	4434	125	72	9	209	724	487	45	6105

Tabulka 3.16.: Žáci se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání (řádková procenta) – v rozdělení podle krajů a druhu postižení (stav k 30.9.2009)

Kraj	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
Hlavní město Praha	58,7%	7,5%	4,3%	0,1%	4,8%	12,6%	11,2%	0,7%	100,0%
Středočeský kraj	69,4%	0,2%	0,5%		0,6%	25,3%	3,5%	0,5%	100,0%
Jihočeský kraj	81,3%	0,9%	0,6%		0,9%	9,0%	6,5%	0,6%	100,0%
Plzeňský kraj	76,2%	0,3%			1,3%	12,5%	9,6%		100,0%
Karlovarský kraj	77,6%	0,7%			4,6%	9,2%	7,9%		100,0%
Ústecký kraj	87,3%	0,9%	0,4%		0,9%	9,0%	1,4%	0,1%	100,0%
Liberecký kraj	63,4%	1,4%			5,7%	29,0%		0,4%	100,0%
Královéhradecký kraj	63,7%	2,8%		0,7%	5,7%	3,7%	23,4%		100,0%
Pardubický kraj	84,3%				0,4%	6,4%	8,4%	0,4%	100,0%
Vysočina	87,5%	0,5%	1,0%		1,4%	5,3%	3,8%	0,5%	100,0%
Jihomoravský kraj	51,6%	1,9%	2,7%	0,1%	9,3%	17,8%	15,0%	1,6%	100,0%
Olomoucký kraj	81,6%	1,0%	1,7%	0,5%	1,4%	5,6%	8,2%		100,0%
Zlínský kraj	80,4%	7,4%	1,1%	0,4%	4,1%	1,9%	4,4%	0,4%	100,0%
Moravskoslezský kraj	79,8%	0,9%	0,6%	0,1%	3,1%	8,3%	4,4%	2,5%	100,0%
Celkový součet	72,6%	2,0%	1,2%	0,1%	3,4%	11,8%	8,0%	0,7%	100,0%

Pohled na tab. 3.17 pak ukazuje, že **žáci 1. ročníků s mentálním postižením** se z hlediska struktury v 1. ročnících nejčastěji vzdělávají v Moravskoslezském (14 %), Ústeckém kraji (14 %) a Středočeském kraji (9 %). **Žáci se sluchovým postižením**

vstoupili nejčastěji do 1. ročníků v Praze (41 %) a Zlínském kraji (16 %). **Žáci se zrakovým postižením** jsou nejvíce zastoupeni v 1. ročnících v Praze, dále pak v Jihomoravském kraji (25 %). **Žáci s tělesným postižením** vedou v Jihomoravském kraji (30 %) a opět v Praze (16 %). **Žáci postižení více vadami** pak byli přijímáni do prvních ročníků nejčastěji v Jihomoravském a Královéhradeckém kraji.

Tabulka 3.17.: Žáci se zdravotním postižením v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání (sloupcová procenta) – v rozdělení podle krajů a druhu postižení (stav k 30.9.2009)

Kraj	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
Hlavní město Praha	9%	41%	40%	11%	16%	12%	16%	11%	11%
Středočeský kraj	10%	1%	4%		2%	22%	5%	7%	10%
Jihočeský kraj	6%	2%	3%		1%	4%	4%	4%	5%
Plzeňský kraj	5%	1%			2%	5%	6%		5%
Karlovarský kraj	3%	1%			3%	2%	2%		2%
Ústecký kraj	14%	5%	4%		3%	9%	2%	2%	12%
Liberecký kraj	4%	3%			8%	11%		2%	5%
Královéhradecký kraj	7%	10%		33%	13%	2%	22%		7%
Pardubický kraj	5%					2%	4%	2%	4%
Vysočina	4%	1%	3%		1%	1%	2%	2%	3%
Jihomoravský kraj	8%	10%	25%	11%	30%	17%	21%	24%	11%
Olomoucký kraj	8%	3%	10%	22%	3%	3%	7%		7%
Zlínský kraj	5%	16%	4%	11%	5%	1%	2%	2%	4%
Moravskoslezský kraj	14%	6%	7%	11%	12%	9%	7%	42%	13%
Celkový součet	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Z uvedeného jsou zřejmé významné odlišnosti z hlediska vzdělávání žáků se zdravotním postižením podle krajského členění, které odráží rozdílné podmínky a zastoupení škol vzdělávající žáky se zdravotním postižením.

4. Srovnání struktury žáků se zdravotním postižením a běžné populace v 1. ročnících středního a vyššího odborného vzdělávání (šk. rok 2009/10)

4.1 Celkové srovnání podle kategorií vzdělávání

V této kapitole se zaměříme na porovnání vzdělanostní struktury žáků se zdravotním postižením v prvních ročnících středního vzdělávání a celkové populace žáků prvních ročníků.

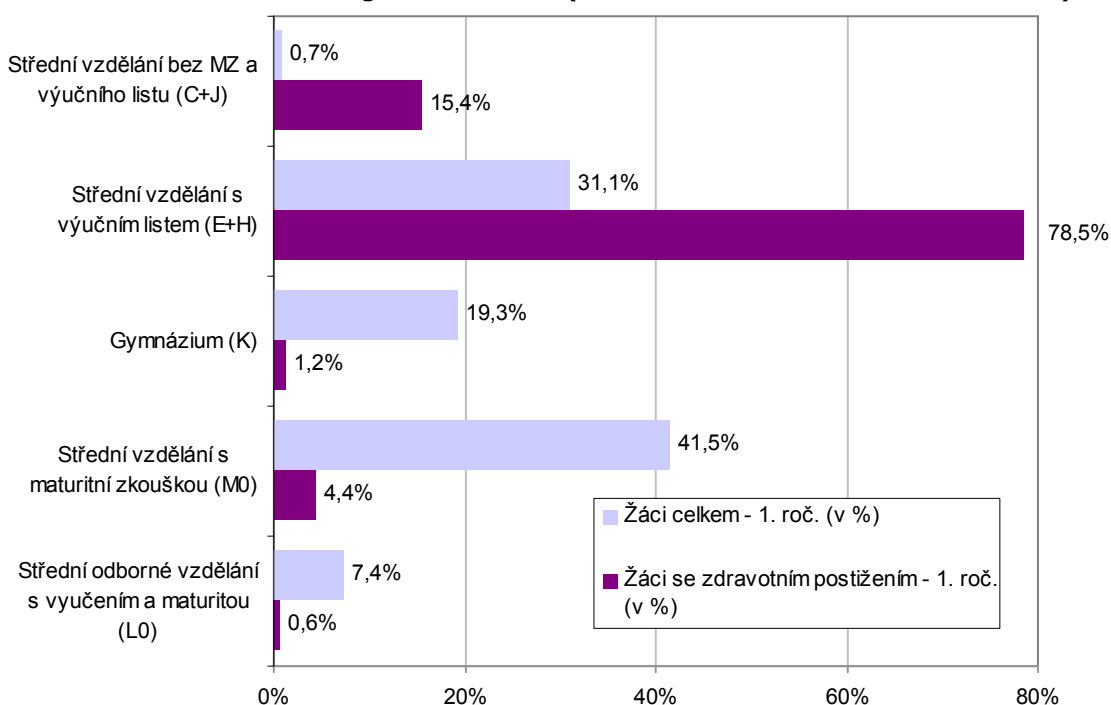
Z obrázku je zřejmý výrazný posun směrem k nižším kategoriím vzdělávání u žáků prvních ročníků se zdravotním postižením.¹⁷ Zatímco podíl žáků vzdělávajících se v kategoriích C+J dosahuje ve skupině žáků 1. ročníků se zdravotním postižením kolem 15 %, z hlediska celkové struktury je téměř zanedbatelný – tvoří kolem 0,7 %.

Střední vzdělávání s výučním listem představuje u žáků 1. ročníků se zdravotním postižením zcela převažující kategorii – kolem 78,5%, naopak v celkové struktuře žáků 1. ročníků jsou žáci oborů středního vzdělání s výučním listem zastoupeni přibližně ve 31 %.

¹⁷ V této souvislosti je třeba si opět uvědomit, že se jedná pouze o žáky se zdravotním postižením uvedené ve Výkazu o středních školách, jejichž vzdělávání vyžaduje finanční prostředky.

Navíc u žáků se zdravotním postižením se většina žáků vzdělává v oborech středního vzdělání s výučním listem kategorie E (72,3 % z celkového počtu žáků s postižením v 1. ročnících).

Obr. 4.1: Porovnání vzdělanostní struktury žáků 1. ročníků celkem a žáků se zdravotním postižením – denní studium v % z dané kategorie vzdělávání (bez zahrnutí nástavbového studia a VOŠ)¹⁸

Podíl ostatních kategorií vzdělávání ve skupině žáků se zdravotním postižením je v porovnání s celkovou strukturou velmi nízký. Podíl žáků 1. ročníků gymnázií dosahuje v celkové struktuře kolem 19 %, oproti pouhému 1,2 % ve struktuře žáků se zdravotním postižením. Žáci oborů středního vzdělávání s maturitní zkouškou tvoří v celkové struktuře nejpočetnější kategorii (kolem 41 %), zatímco v kategorii žáků 1. ročníků se zdravotním postižením zahrnují jen 4,6 %.¹⁹

Tabulka 4.1.: Porovnání vzdělanostní struktury žáků 1. ročníků celkem a žáků se zdravotním postižením – denní studium v % z dané kategorie vzdělávání (bez zahrnutí nástavbového studia a VOŠ)

	Počet žáků se zdravotním postižením 1. ročník	Žáci se zdravotním postižením 1. ročník (v %)	Počet žáků celkem 1. ročník	Žáci celkem 1. ročník (v %)
Střední vzdělávání bez MZ a výučního listu (C+J)	933	15,4%	943	0,7%
Střední vzdělávání s výučním listem (E+H)	4748	78,5%	39729	31,1%
Gymnázium (K)	71	1,2%	24707	19,3%
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou (M)	264	4,4%	53014	41,5%
Střední odborné vzdělávání s vyučením a MZ (L0)	34	0,6%	9413	7,4%
Celkem	6050	100,0%	127806	100,0%

¹⁸ Údaje za žáky celkem převzaty z publikace Vojtěch, J., Chamoutová, D.: Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků a studentů ve středním a vyšším odborném vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se stavem v Evropské unii 2009/10, Praha 2009: NÚOV.

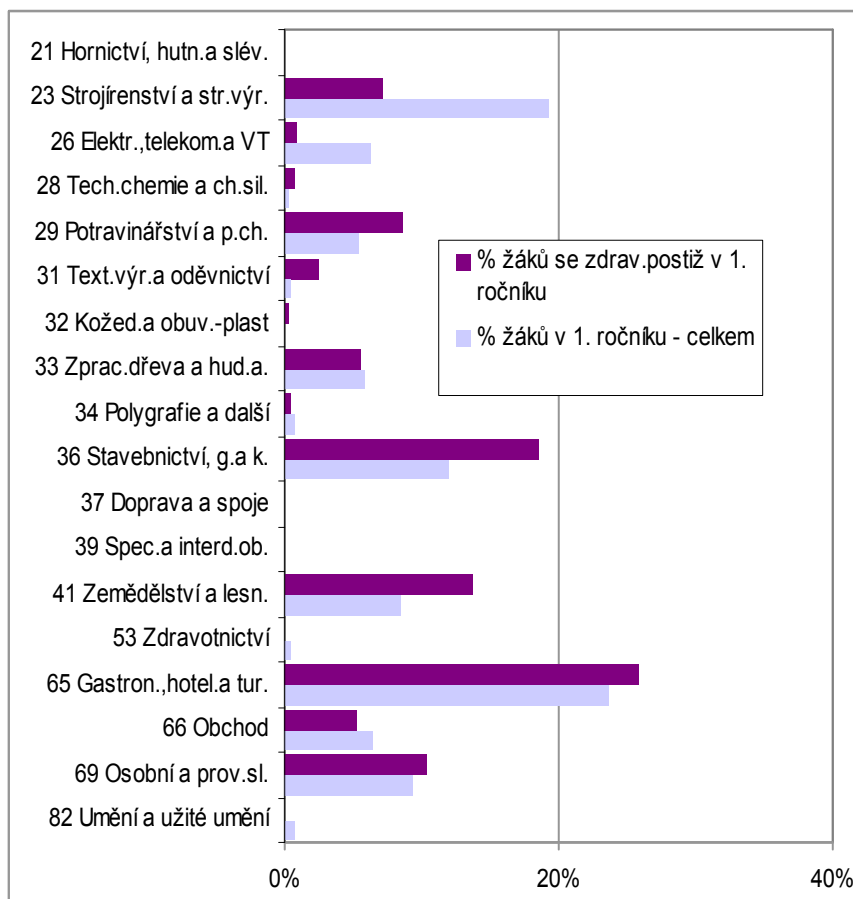
¹⁹ V této souvislosti je třeba si opět uvědomit, že se jedná pouze o žáky se zdravotním postižením, kteří jsou integrováni skupinově a z těch, kteří jsou integrováni individuálně, jsou uváděni jen ti, jejichž integrace vyžaduje finanční prostředky.

4.2 Srovnání podle kategorií vzdělání a zastoupení ve skupinách oborů²⁰

▪ Porovnání struktury žáků 1. ročníků oborů středního vzdělání s výučním listem (kategorie E+H)

Podívejme se nyní podrobněji na porovnání struktury žáků 1. ročníků celkem a žáků se zdravotním postižením v oborech středního vzdělání s výučním listem kategorie E+H. Z obrázku 4.2. jsou patrné výraznější rozdíly v oborové struktuře. Zatímco ve skupinách oborů 69 Osobní a provozní služby, 66 Obchod a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus, 33 Zpracování dřeva je procentní zastoupení v rámci této kategorie vzdělávání u žáků se zdravotním postižením a žáků celkem obdobné, relativně vyšší procento žáků se zdravotním postižením v porovnání s celkovou strukturou najdeme ve skupinách **oborů 36 Stavebnictví, 29 Potravinářství a potravinářská chemie a 31 Textilní výroba a oděvnictví a 41 Zemědělství a lesnictví. Obrácená situace je v technicky orientovaných skupinách oborů 26 Elektrotechnika, telekomunikační a VT a 23 Strojírenství a strojírenská výroba, kde je v rámci této kategorie vzdělávání procentní zastoupení žáků se zdravotním postižením nižší.**

Obr. 4.2: Porovnání struktury žáků 1. ročníků celkem a žáků se zdravotním postižením (denní studium) podle skupin oborů – kategorie E+H

²⁰ V porovnání v členění podle skupin oborů bylo provedeno pouze za kategorie E, H a M. Srovnání ostatních kategorií vzdělávání nebylo z důvodu nízkého zastoupení žáků se zdravotním postižením provedeno. Ze stejného důvodu nebylo provedeno ani srovnání nástavbového studia a vyššího odborného studia.

Tabulka 4.2.: Porovnání vzdělanostní struktury žáků 1. ročníků celkem a žáků se zdravotním postižením – střední vzdělávání s výučním listem - E + H (denní studium)²¹

	Počet žáků v 1. ročnících celkem	% žáků v 1. ročnících celkem	Počet žáků se zdrav. zdravotn. postiž. v 1. ročnících	% žáků se zdrav. postiž. v 1. ročnících
16 Ekologie a ochr. ŽP	0	0,0%	0	0,0%
18 Informatické obory	0	0,0%	0	0,0%
21 Hornictví, hutn.a slév.	55	0,1%	1	0,0%
23 Strojírenství a str.výr.	7683	19,3%	338	7,1%
26 Elektr.,telekom.a VT	2513	6,3%	45	0,9%
28 Tech.chemie a ch.sil.	98	0,2%	34	0,7%
29 Potravinářství a p.ch.	2145	5,4%	412	8,7%
31 Text.výr.a oděvnictví	198	0,5%	120	2,5%
32 Kožed.a obuv.-plast	22	0,1%	11	0,2%
33 Zprac.dřevo a hud.a.	2340	5,9%	265	5,6%
34 Polygrafie a další	312	0,8%	24	0,5%
36 Stavebnictví, g.a k.	4768	12,0%	880	18,5%
37 Doprava a spoje	70	0,2%	0	0,0%
39 Spec.a interd.ob.	58	0,1%	0	0,0%
41 Zemědělství a lesn.	3353	8,4%	654	13,8%
43 Veterinářství a v.p.	0	0,0%	0	0,0%
53 Zdravotnictví	177	0,4%	0	0,0%
61 Filozofie, teologie	0	0,0%	0	0,0%
63 Ekonomika a adm.	0	0,0%	0	0,0%
64 Podnikání v ob.	0	0,0%	0	0,0%
65 Gastron.,hotel.a tur.	9411	23,7%	1224	25,8%
66 Obchod	2533	6,4%	250	5,3%
68 Právní a veřejn.činn.	0	0,0%	0	0,0%
69 Osobní a prov.sl.	3693	9,3%	489	10,3%
72 Public.,knihov.a inf.	0	0,0%	0	0,0%
75 Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0,0%	0	0,0%
78 Obecně odborná př.	0	0,0%	0	0,0%
82 Umění a užité umění	300	0,8%	1	0,0%
Celkový součet	39729	100,0%	4748	100,0%

▪ **Porovnání struktury žáků 1. ročníků – střední vzdělání s maturitní zkouškou - kategorie M**

Porovnání struktury žáků 1. ročníků celkem a žáků se zdravotním postižením v kategorii oborů M zakončených maturitní zkouškou ukazuje rovněž určité rozdíly ve struktuře skupin oborů.

Relativně vyšší je v rámci kategorie M zastoupení žáků se zdravotním postižením ve skupině oborů **75 Pedagogika, učitelství a sociální práce, 72 Publicistika, knihovnictví a informatika, 69 Osobní a provozní služby, 63 Ekonomika a administrativa**. Mírně vyšší je i zastoupení žáků se zdravotním postižením v rámci této kategorie vzdělávání v oborech elektrotechnických a v informatice.

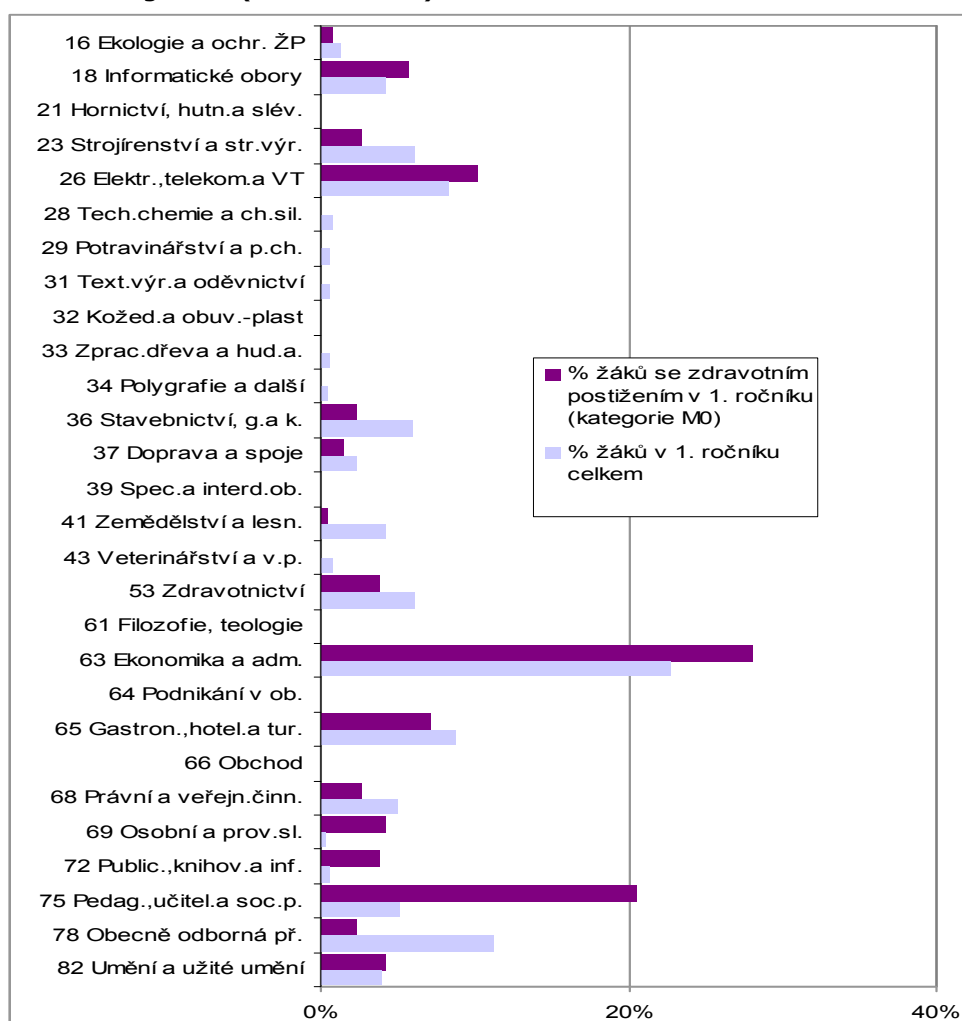
Tabulka 4.3.: Porovnání vzdělanostní struktury žáků 1. ročníků celkem a žáků se zdravotním postižením - střední odborné vzdělávání s maturitní zkouškou – M (denní studium)

Skup.ob.	Počet žáků v 1. ročnících celkem	% žáků v 1. ročnících celkem	Počet žáků se zdrav. postiž. v 1. ročnících	% žáků se zdrav.postiž. v 1. ročnících
16 Ekologie a ochr. ŽP	715	1,3%	2	0,8%
18 Informatické obory	2225	4,2%	15	5,7%
21 Hornictví, hutn.a slév.	12	0,0%	0	0,0%
23 Strojírenství a str.výr.	3232	6,1%	7	2,7%
26 Elektr.,telekom.a VT	4388	8,3%	27	10,2%
28 Tech.chemie a ch.sil.	407	0,8%	0	0,0%

²¹ V tabulce jsou uvedeny pouze ty skupiny oborů, ve kterých jsou ve šk. r. 209/10 v kategoriích E+H žáci v 1. ročnících zastoupeni.

29 Potravinářství a p.ch.	311	0,6%	0	0,0%
31 Text.výr.a oděvnictví	309	0,6%	0	0,0%
32 Kožed.a obuv.-plast	42	0,1%	0	0,0%
33 Zprac.dřeva a hud.a.	301	0,6%	0	0,0%
34 Polygrafie a další	259	0,5%	0	0,0%
36 Stavebnictví, g.a k.	3184	6,0%	6	2,3%
37 Doprava a spoje	1222	2,3%	4	1,5%
39 Spec.a interd.ob.	50	0,1%	0	0,0%
41 Zemědělství a lesn.	2272	4,3%	1	0,4%
43 Veterinářství a v.p.	396	0,7%	0	0,0%
53 Zdravotnictví	3217	6,1%	10	3,8%
61 Filozofie, teologie	0	0,0%	0	0,0%
63 Ekonomika a adm.	12035	22,7%	74	28,0%
64 Podnikání v ob.	19	0,0%	0	0,0%
65 Gastron.,hotel.a tur.	4606	8,7%	19	7,2%
66 Obchod	68	0,1%	0	0,0%
68 Právní a veřejn.činn.	2638	5,0%	7	2,7%
69 Osobní a prov.sl.	136	0,3%	11	4,2%
72 Public.,knihov.a inf.	286	0,5%	10	3,8%
75 Pedag.,učitel.a soc.p.	2670	5,0%	54	20,5%
78 Obecně odborná př.	5929	11,2%	6	2,3%
82 Umění a užité umění	2085	3,9%	11	4,2%
Celkový součet	53014	100,0%	264	100,0%

Obr. 4.3: Porovnání struktury žáků 1. ročníků celkem a žáků se zdravotním postižením podle skupin oborů – kategorie M (denní studium)

Závěrem

Závěrem můžeme konstatovat, že struktura žáků se zdravotním postižením se v prvních ročnících středního vzdělávání výrazně liší od struktury žáků běžné populace. Významné rozdíly jsou patrné především z hlediska vzdělanostní, ale i oborové struktury, a rovněž i z hlediska zastoupení žáků se zdravotním postižením v jednotlivých krajích ČR.

Celkově ve šk. roce 2009/10 vstoupilo do 1. ročníků kolem 6 tisíc žáků se zdravotním postižením, jejichž integrace vyžaduje finanční prostředky. V této souvislosti je třeba uvést, že nejpočetnější skupinu žáků se zdravotním postižením, jejichž integrace finanční prostředky nevyžaduje, tvoří žáci s vývojovými poruchami, u kterých zdravotní omezení z pohledu vzdělanostní volby a následného pracovního uplatnění zpravidla nepředstavuje specifický problém. Publikace tedy postihuje v zásadě tu skupinu, pro kterou je volba středního, případně i vyššího vzdělání obtížnější.

Z výsledků analýzy vyplývá, že převážná většina žáků se zdravotním postižením, kteří vyžadují zvýšené finanční prostředky, je vzdělávána ve středním vzdělávání s výučním listem kategorie E. Jejich počet v 1. ročnících ve sledovaném školním roce činí 4 464 žáků, což představuje 78,5 %. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří žáci ve středním vzdělávání (bez VL a MZ) kategorie C, kam vstoupilo 868 žáků, tj. 14,3 %. Poměrně málo zastoupeny jsou ostatní kategorie vzdělání. Ve středním vzdělávání s výučním listem kategorie H je pouze 284 žáků, tj. 4,4 % a ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou 264 žáků, tj. 4,4 %.

Porovnáme-li tuto strukturu s celkovou vzdělanostní strukturou žáků 1. ročníků středních škol, je u žáků prvních ročníků se zdravotním postižením zřejmý výrazný posun směrem k nižším stupňům vzdělání. Zatímco podíl žáků vzdělávajících se v kategoriích C+J dosahuje ve skupině žáků 1. ročníků se zdravotním postižením kolem 15 %, z hlediska celkové struktury je téměř zanedbatelný – tvoří kolem 0,7 %. Střední vzdělání s výučním listem představuje u žáků 1. ročníků se zdravotním postižením zcela převažující stupeň vzdělání – kolem 78,5%, zatímco v celkové struktuře žáků 1. ročníků tvoří jen asi 31 %. Zásadní odlišnosti jsou i na úrovni vzdělání s maturitní zkouškou, kdy podíl žáků 1. ročníků gymnázií dosahuje v celkové struktuře asi 19 %, oproti pouhému 1,2 % ve struktuře žáků se zdravotním postižením a žáci oborů středního vzdělávání s maturitní zkouškou tvoří jen necelých 5 % ve srovnání s přibližně 40 % žáků v celkovém pohledu.

Těmto rozdíly odpovídají i významné odlišnosti z hlediska oborové struktury. Na úrovni **středního vzdělání s výučním listem** se žáci se zdravotním postižením v 1. ročníku ve šk. r. 2009/10 vzdělávali nejčastěji ve skupině oborů **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (1124 žáků, tj. 25,8 % na této úrovni vzdělání), dále ve skupině 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (880 žáků, tj. 18,5 %) a 41 Zemědělství a lesnictví (654 žáků, 13,8 %)**. Relativně významně zastoupeni jsou i ve skupinách oborů 69 Osobní a provozní služby (489 žáků, 10,3 %), 29 Potravinářství a potravinářská chemie (412 žáků, tj. 8,7 %) a 23 Strojírenství a strojírenská výroba (338 žáků, tj. 7,0 %).

Porovnáme-li oborovou strukturu žáků se zdravotním postižením s celkovou strukturou, pak žáci se zdravotním postižením jsou na této úrovni vzdělání významně více zastoupeni ve skupině 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (18,5 % oproti 12 %) a 41 Zemědělství a lesnictví (13,8 % oproti 8,4 %), naopak méně ve skupině 23 Strojírenství a strojírenská výroba (7,1 % oproti 19,3 %).

Na úrovni středního vzdělání s maturitní zkouškou se žáci se zdravotním postižením v 1. ročníku vzdělávají nejčastěji **ve skupinách 63 Ekonomika a administrativa (74 žáků, 28,0 % na této úrovni vzdělání) a 75 Pedagogika, učitelství a sociální práce (54 žáků, 20,5 %)**, přitom zejména ve skupině 75 Pedagogika, učitelství a sociální práce je jejich relativní zastoupení podstatně vyšší než v celkové struktuře (20,5% oproti 5 %) žáků 1. ročníků.

Z pohledu jednotlivých druhů postižení jsou **žáci s mentálním postižením** nejpočetněji zastoupeni ve skupinách oborů **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus** (1043 žáků), dále pak **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie** (726 žáků) a **78 Obecně odborná příprava** (621 žáků v oboru Praktická škola) a rovněž **41 Zemědělství a lesnictví** (526 žáků).

Žáci s více vadami, kteří tvoří druhou nejpočetnější skupinu vstupovali do 1. ročníků převážně ve skupině oborů **78 Obecně odborná příprava** (211 žáků v oboru Praktická škola), dále pak **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (51 žáků)**.

Uvedené skutečnosti ukazují potřebu sledovat situaci i další vývoj vzdělanostní a oborové struktury v kategorii žáků se zdravotním postižením odděleně, nejen v rámci celkové populace žáků středního a vyššího odborného vzdělávání.

V příloze jsou dále uvedeny podrobné tabulky s údaji o počtech žáků se zdravotním postižením v rozdělení podle kategorií vzdělání, skupin oborů, jednotlivých oborů i druhu postižení, které ukazují, v jakých konkrétních oborech se žáci s jednotlivými druhy postižení v tomto školním roce v 1. ročnících vzdělávají.

Kromě statistického využití poskytují uvedené tabulky informaci o vzdělávací nabídce i pro oblast kariérového poradenství pro žáky se zdravotním postižením. Možnost vyhledat konkrétní školy, které uvedené obory vyučují a podrobnější informace o nich umožňuje informační systém budovaný Národním ústavem odborného vzdělávání v rámci projektu VIP kariéra www.infoabsolvent.cz. Systém poskytuje možnost získat komplexní vzdělávací nabídku škol a oborů vzdělání v ČR pro zvolenou formu zdravotního postižení.

Přílohy

Tabulka 1.: Seznam používaných zkratk skupin oborů

Zkrácený název	Nezkrácený název
16 Ekologie a ochr. ŽP	16 Ekologie a ochrana životního prostředí
21 Hornictví, hutn. a slév.	21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství
23 Strojírenství a str. výr.	23 Strojírenství a strojírenská výroba
26 Elektr., telekom. a VT	26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika
28 Tech. chemie a ch. sil.	28 Technická chemie a chemie silikátů
29 Potravinářství a p. ch.	29 Potravinářství a potravinářská chemie
31 Text. výr. a oděvnictví	31 Textilní výroba a oděvnictví
32 Kožed. a obuv. výr. - plast.	32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů
33 Zprac. dřeva a hud. nást.	33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů
34 Polygrafie a další	34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie
36 Stavebnictví, g. a k.	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie
37 Doprava a spoje	37 Doprava a spoje
39 Spec. a interd. obory	39 Speciální a interdisciplinární obory
41 Zemědělství a lesn.	41 Zemědělství a lesnictví
43 Veterinářství a v. p.	43 Veterinářství a veterinární prevence
53 Zdravotnictví	53 Zdravotnictví
61 Filozofie, teologie	61 Filozofie, teologie
63 Ekonomika a adm.	63 Ekonomika a administrativa
64 Podnikání v ob.	64 Podnikání v oborech, odvětví
65 Gastron., hotel. a tur.	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus
66 Obchod	66 Obchod
68 Právní a veřejn. činn.	68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost
69 Osobní a prov. sl.	69 Osobní a provozní služby
72 Public., knihov. a inf.	72 Publicistika, knihovnictví a informatika
75 Pedag., učitel. a soc. p.	75 Pedagogika, učitelství a sociální péče
78 Obecně odborná př.	78 Obecně odborná příprava
79 Obecná příprava	79 Obecná příprava
82 Umění a užité umění	82 Umění a užité umění

Tabulka 2.: Počty žáků se zdravotním postižením přijatých ve šk. r. 2009/10 do 1. ročníků podle skupin oborů, oborů vzdělání a druhu zdravotního postižení - stav k 30.9.2009 (uvedeny jsou pouze obory, u nichž celkový počet žáků se zdravotním postižením v 1. ročníku činí 10 a více).

Skup. oboru	Kód oboru	Název oboru	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus
18	1820M01	Informační technologie		2	2		4	7		
23	2351E004	Zámečnické práce a údržba	109				1	2		
	2351E005	Zámečnické práce ve stavebnictví	81					14	6	
	2351H01	Strojní mechanik						10		
	2356E004	Obráběcí práce	16					2		
	2364E003	Strojně montážní práce - automontážní práce	44					2		
	2368E501	Technické služby v autoservisu						17		
	2368H01	Mechanik opravář motorových vozidel		1			1	21		
26	2647M002	Elektronické počítačové syst.		11		1	1	4		1
	2651E001	Elektrotechnické a strojně montážní práce	6					9	11	2
28	2857E001	Keramické práce	4				1		17	
29	2953E002	Pekařské práce	59			2		6	2	
	2954E003	Cukrářské práce	231				1	20	7	
	2954H01	Cukrář	3	12		1		2	2	
	2956E002	Řeznické a uzenářské práce	39							

Skup. oboru	Kód oboru	Název oboru	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus
31	3153E003	Tkalcovské práce	5		1				12	
	3159E001	Šití oděvů	89					3		
33	3356E001	Truhlářské práce	128	1				2		
	3356E004	Tesařské a truhlářské Práce ve stavebnictví	74					17		
	3358H501	Zpracovatel přírodních pletiv	2		1		5	2	5	1
	3359E001	Čalounické práce	6						6	
34	3457E001	Knihářské práce	9				4	6		
36	3655E001	Klempířské práce ve stavebnictví	21					14		
	3657E005	Malířské, lakýrnické a natěračské práce	185					6	14	
	3657E007	Malířské, lakýrnické a natěračské práce						13		
	3659E001	Podlahářské práce	18							
	3664E002	Tesařské a truhlářské práce - tesařské práce	43					7	2	
	3667E001	Zednické práce	378					54	17	1
	3667E002	Stavební práce	42						17	
	3667H01	Zedník	8					6		
	3669E001	Pokryvačské práce	22							
41	4151E006	Farmářské práce	37				1			
	4152E005	Sadovnické akvatinářské práce	4						6	
	4152E008	Květinářské práce	138				2	30	2	1
	4152E011	Zahradnické práce	114				1	7	13	1
	4155E002	Opravařské práce	195				1	33	9	
	4155E01	Opravařské práce	30							
	4155H01	Opravař zemědělských strojů	4					10		
63	6341M01	Ekonomika a podnikání		2			9	2	2	
	6341M02	Obchodní akademie		4	8		33	5	1	
	6351J001	Obchodní škola			4		41	3	3	
64	6441L524	Podnikání		4			2	23	1	
65	6541L504	Společné stravování	0	5	4				1	
	6542M01	Hotelnictví		7	2			7		
	6551E01	Stravovací a ubytovací služby	39							
	6551E501	Provoz společného strav.	24					4	11	
	6551H01	Kuchař - číšník	8		3	1	1	24		
	6552E001	Kuchařské práce	972	3	1		2	101	13	3
	6552H001	Kuchař	0	10				3	1	
66	6651E003	Prodavačské práce	155	2			1	34	3	
	6651E01	Prodavačské práce	13							
	6651H01	Prodavač	9				10	6	11	
69	6941M001	Masér sportovní rekondiční			1			9	1	
	6953E001	Práce v autoservisu	32							
	6953E502	Provoz domácnosti	15		1		2		3	1
	6953H001	Rekondiční asportovní masér	0	1	5			4	3	
	6954E01	Provozní služby	24					2		
	6955E003	Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních - provozní práce	22							
	6955E005	Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních - pečovatelské práce	300	2	3	1	1	29	24	1
	6955J001	Charitativní služby	5		1	1	1		4	
75	7541M004	Sociální péče - sociálněsprávní činnost		1	3		12	6	5	
78	7862C001	Praktická škola jednoletá	134		2				63	1
	7862C002	Praktická škola dvouletá	487	1			5	8	147	20
79	7941K41	Gymnázium		8	8		4	7	1	3
	7941K801	Gymnázium – všeobecné (8leté)			1		13	5		
	7941K81	Gymnázium					3	7		3

Tabulka 3.: Počty žáků se zdravotním postižením přijatých ve šk. r. 2009/10 do 1. ročníků podle skupin oborů, oborů vzdělání a druhu zdravotního postižení - stav k 30.9.2009 – kategorie C0

Skupina oborů	Kód oboru	Název oboru	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
78	7862C001	Praktická škola jednoletá	134		2			63	1	200
	7862C002	Praktická škola dvouletá	487	1	0	5	8	147	20	668
Celkem			621	1	2	5	8	210	21	868

Tabulka 4.: Počty žáků se zdravotním postižením přijatých ve šk. r. 2009/10 do 1. ročníků podle skupin oborů, oborů vzdělání a druhu zdravotního postižení - stav k 30.9.2009 – kategorie J0

Skupina oborů	Kód oboru	Název oboru	Mentální postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
82	8244J01	Ladění klavírů a kulturní činnost						1	1	2
69	6955J001	Charitativní služby	5	1	1	1		4		12
63	6351J001	Obchodní škola		4		41	3	3	0	51
Celkem			5	5	1	42	3	8	1	65

Tabulka 5.: Počty žáků se zdravotním postižením přijatých ve šk. r. 2009/10 do 1. ročníků podle skupin oborů, oborů vzdělání a druhu zdravotního postižení - stav k 30.9.2009 – kategorie vzdělávání E0

Skup. oborů	Kód oboru	Název oboru	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
23	2351E004	Zámečnické práce a údržba	109		0		1	2	0		112
	2351E005	Zámečnické práce ve stavebnictví	81					14	6		101
	2356E004	Obráběcí práce	16	0				2			18
	2364E003	Strojně montážní práce - automontážní práce	44					2			46
26	2651E001	Elektrotechnické a strojně montážní práce	6		0		0	9	11	2	28
	2857E001	Keramické práce	4				1		17	0	22
	2858E002	Výroba dutého skla	0								0
28	2864E001	Práce při výrobě bižuterie a ozdobných předmětů - výroba bižuterie	1				1	1	4	1	8
29	2951E01	Potravinářská výroba	4								4
	2953E002	Pekařské práce	59			2		6	2		69
	2954E002	Pečivářské a cukrovinkářské práce	7								7
	2954E003	Cukrářské práce	231	0	0		1	20	7	0	259
	2956E002	Řeznické a uzenářské práce	39						0		39
31	3153E003	Tkalcovské práce	5		1				12		18
	3159E001	Šití oděvů	89			0	0	3	0		92
	3159E002	Šití prádla	4				1		0		5
	3159E01	Šití oděvů	5								5
32	3252E001	Brašnářské a sedlářské práce	0						7	0	7
	3254E001	Obuvnické práce							1		1
33	3352E001	Kartáčnické a košíkářské práce	0		0				2	0	2
	3356E001	Truhlářské práce	128	1				2	0		131
	3356E004	Tesařské a truhlářské práce - truhlářské práce ve stavebnictví	74					17	0		91
	3357E001	Dřevařské práce	0								0
	3359E001	Čalounické práce	6						6		12
34	3457E001	Knihářské práce	9				4	6			19
36	3651E002	Dlaždičské práce	4								4
	3655E001	Klempířské práce ve stavebnictví	21					14			35
	3657E005	Malířské, lakýrnické a natěračské práce - malířské a natěračské práce	185					6	14	0	205
	3657E007	Malířské, lakýrnické a natěračské práce - lakýrnické a natěračské práce						13			13
	3659E001	Podlahářské práce	18	0							18
	3662E002	Sklenářské práce	4						0		4
	3664E002	Tesařské a truhlářské práce - tesařské práce	43					7	2		52
	3667E001	Zednické práce	378				0	54	17	1	450
	3667E002	Stavební práce	42						17		59
	3668E001	Železobetonářské práce	0								0
	3669E001	Pokryvačské práce	22								22
41	4151E006	Farmářské práce	37				1	0	0		38
	4152E005	Sadovnické a květinářské práce	4						6		10
	4152E008	Květinářské práce - a aranžérské práce	138	0			2	30	2	1	173
	4152E01	Zahradnické práce	3		1				2		6
	4152E011	Zahradnické práce	114	0	0		1	7	13	1	136
	4155E002	Opravařské práce	195				1	33	9		238
	4155E01	Opravařské práce	30								30
65	6551E01	Stravovací a ubytovací služby	39								39
	6552E001	Kuchařské práce	972	3	1		2	101	13	3	1095

Skup. oborů	Kód oboru	Název oboru	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
66	6651E003	Prodavačské práce	155	2	0	0	1	34	3	0	195
	6651E01	Prodavačské práce	13								13
69	6953E001	Práce v autoservisu	32					0	0		32
	6954E01	Provozní služby	24					2			26
	6955E003	Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních - provozní práce	22						0		22
	6955E005	Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních - pečovatelské práce	300	2	3	1	1	29	24	1	361
Celkem			3716	8	6	3	18	414	197	10	4372

Tabulka 6.: Počty žáků se zdravotním postižením přijatých ve šk. r. 2009/10 do 1. ročníků podle skupin oborů, oborů vzdělání a druhu zdravotního postižení - stav k 30.9.2009 – kategorie vzdělávání H0

Skup.oborů	Kód oboru	Název oboru	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
21	2152H01	Hutník						1			1
23	2351H001	Zámečnick	0	0				0	0		0
	2351H01	Strojní mechanik						10			10
	2352H001	Nástrojař						0			0
	2352H01	Nástrojař	3					2	1		6
	2355H002	Klempíř - strojírenská výroba						0			0
	2356H001	Obráběč kovů						1			1
	2356H01	Obráběč kovů						2			2
	2362H001	Optik		0							0
	2365H009	Strojník - lodní doprava						1			1
	2368H001	Automechanik	0	0			0	0			0
	2368H01	Mechanik opravář motorových vozidel		1			1	21			23
26	2651H001	Elektrikář						0			0
	2651H002	Elektrikář - slaboproud	0	0		0		0			0
	2651H003	Elektrikář - silnoproud						0			0
	2651H01	Elektrikář		7			1			1	9
	2652H01	Elektromechanik pro zařízení a přístroje	3				2	3			8
	2653H001	Mechanik elektronických zařízení	0				0	0	0		0
	2657H001	Autoelektrikář						0			0
28	2857H007	Keramik	0		0		0	0		0	0
	2857H01	Výrobce a dekorátér keramiky						4			4
	2861H005	Brusič skla						0			0
	2862H003	Malíř skla a keramiky						0			0
29	2953H01	Pekař		6			1				7
	2954H002	Cukrář - výroba	0	0	0			0			0
	2954H01	Cukrář	3	12		1		2	2		20
32	3252H001	Brašnář	2					1	0	0	3
33	3356H001	Truhlář	0	3		1		0	0		4
	3356H01	Truhlář		1				6			7
	3359H001	Čalouník			0			0	0		0
	3359H01	Čalouník		0	1				1		2

Skup.oboru	Kód oboru	Název oboru	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
34	3452H001	Tiskař na polygrafických strojích						0			0
	3456H001	Fotograf								1	1
	3457H001	Knihař	0		0		0	0	0		0
	3457H01	Knihař	1						3		4
36	3652H001	Instalatér	0	0			1	0			1
	3652H01	Instalatér		1							1
	3654H001	Kameník						0			0
	3655H001	Klempíř - stavební výroba						0			0
	3659H001	Podlahář						0			0
	3659H01	Podlahář							1		1
	3664H001	Tesař	0					0			0
	3667H001	Zedník	0					0			0
	3667H004	Obkladač						0			0
	3667H01	Zedník	8					6			14
	3669H001	Pokryvač	0								0
41	4152H001	Zahradník	0	0		0	0	0	0	0	0
	4152H01	Zahradník	1	2			1		3	1	8
	4155H003	Opravář zemědělských strojů	0			0		0			0
	4155H01	Opravář zemědělských strojů	4					10			14
	4156H001	Mechanizátor lesní výroby						0			0
	4156H01	Lesní mechanizátor						1			1
65	6551H002	Kuchař - číšník pro pohostinství	0					0			0
	6551H01	Kuchař - číšník	8		3	1	1	24			37
	6552H001	Kuchař	0	10	0	0		3	1		14
	6553H001	Číšník - servírka						0			0
66	6651H002	Prodavač						0			0
	6651H004	Prodavač - smíšené zboží					0	0			0
	6651H006	Prodavač - drogistické zboží			0			0			0
	6651H007	Prodavač - motorová vozidla						0			0
	6651H01	Prodavač	9				10	6	11		36
	6651H018	Prodavač - květiny						0			0
	6651H022	Prodavač a výrobce lahůdek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6652H001	Aranžér		0				0		0	0
	6653H003	Operátor skladování					1				1
Celkem z 66			9	0	0	0	11	6	11	0	37
	6951H001	Kadeřník		0				0			0
	6951H01	Kadeřník		1							1
	6953H001	Rekondiční a sportovní masér	0	1	5	0		4	3		13
	6953H003	Provoz služeb	1	1			2	1	0		5
	6953H01	Rekondiční a sportovní masér			2			3	2		7
Celkem z 69			1	3	7	0	2	8	5		26
	8251H009	Umělecký keramik						0			0
	8251H04	Umělecký keramik					1				1
Celkem z 82							1	0			1
Celkový součet			43	46	11	3	22	112	28	3	268

Tabulka 7.: Počty žáků se zdravotním postižením přijatých ve šk. r. 2009/10 do 1. ročníků podle skupin oborů, oborů vzdělání a druhu zdravotního postižení - stav k 30.9.2009 – kategorie vzdělávání M

Kódsku piny oboru	Kód oboru	Název oboru	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Vývojové poruchy	Postižení více vadami	Autismus	Celkem
16	1601M004	Ekologie a ochrana krajiny	0			1		0		1
	1601M005	Ochrana a obnova životního prostředí		1						1
18	1820M01	Informační technologie	2	2		4	7			15
23	2341M01	Strojrenství					5			5
	2345M01	Dopravní prostředky					2			2
26	2641M01	Elektrotechnika				1	3	1		5
	2647M002	Elektronické počítačové systémy	11		1	1	4	0	1	18
	2647M003	Informační technologie - aplikace osobních počítačů				2	2			4
36	3645M002	Technická zařízení budov			0		2			2
	3647M01	Stavebnictví				2	2			4
	3741M006	Provoz a ekonomika dopravy		1		1	1			3
37	3742M01	Logistické a finanční služby				1				1
41	4141M01	Agropodnikání					1			1
53	5341M007	Zdravotnický asistent					1			1
	5344M007	Asistent zubního technika	9							9
63	6341M01	Ekonomika a podnikání	2			9	2	2		15
	6341M02	Obchodní akademie	4	8		33	5	1		51
	6341M040	Informatika v ekonomice	5	0		0	2	1		8
65	6542M01	Hotelnictví	7	2			7			16
	6542M02	Cestovní ruch	1				2			3
68	6843M01	Veřejnosprávní činnost			0	1	5	1		7
69	6941M001	Masér sportovní a rekondiční	0	1	0		9	1		11
72	7241M001	Knihovnické a informační systémy a služby	0			0		0	1	1
	7241M002	Metody a technika informační práce				5	2	1		8
	7241M01	Informační služby				1				1
75	7531M005	Předškolní a mimoškolní pedagogika	5					1		6
	7541M003	Sociální péče - pečovatelská činnost	1	0		3	3	1		8
	7541M004	Sociální péče - sociálněsprávní činnost	1	3		12	6	5		27
	7541M005	Sociální péče - sociální činnost pro etnické skupiny				1	1		0	2
	7541M009	Sociální činnost - sociální výchovatelství					1	0		1
	7541M012	Výchovná a humanitární činnost - sociálně výchovná činnost	0	3		3	1			7
	7541M013	Výchovná a humanitární činnost - sociálně administrativní činnost	0	1		1	1	0		3
78	7841M003	Rodinná škola - sociální služby		1			0	0		1
	7842M003	Pedagogické lyceum				1				1
	7842M01	Technické lyceum						1		1
	7842M02	Ekonomické lyceum		1		2				3
82	8241M037	Výtvarné zpracování keramiky a porcelánu - vytváření keramiky					1	1		2
	8241M05	Grafický design	1							1
	8241M12	Výtvarné zpracování keramiky a porcelánu					2			2
	8241M14	Textilní výtvarnictví					3			3
	8244M002	Ladění klavíru		2				1		3
Celkový součet			49	26	1	85	83	18	2	264